

עק"פ 61273/02/19 - משה וידברג נגד אבנר וידברג

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליימ

עק"פ 61273-02-19 משה וידברג נ' אבנר וידברג 28 אפריל 2019
עק"פ 68158-02-19 אבנר וידברג נ' משה וידברג

בפני הרכב כב' השופטים:

י. גריל, שופט עמית [אב"ד]

ג. ציגלר, שופטת

ש. שטמר, שופטת עמיתה

המערער בעק"פ 61273-02-19: משה וידברג

והמשיב בעק"פ 68158-02-19: ע"י ב"כ עוה"ד שמואל ברזני ואח'

נגד

המשיב בעק"פ 61273-02-19: אבנר וידברג

והמערער בעק"פ 68158-02-19: ע"י ב"כ עוה"ד ירון קוסטליץ ואח'

הודעות ערעור על פסק דין של בית משפט השלום בחיפה (כב' השופט א. קאופמן) מיום 13.1.19 בתיק ק"פ 49445-02-16.

פסק דין

א. בפנינו שני ערעורים שהדיון בהם אוחד על הכרעת הדין של בית משפט השלום בחיפה (כבוד השופט א. קאופמן), מיום 25.04.2018, בתיק ק"פ 49445-02-16, לפיה קבע בית משפט קמא, שהמערער אבנר וידברג (להלן: "**אבנר**") ביצע את המעשה המיוחס לו בקובלנה הפלילית הפרטית, דהיינו, פרסום המהווה עבירה לפי סעיף 6 לחוק איסור לשון הרע, התשכ"ה-1965 (להלן: "**החוק**"), אך לאחר קבלת תסקיר שירות המבחן מיום 1.11.18 החליט בית משפט קמא בגזר הדין מיום 13.1.19 להימנע מהרשעתו של אבנר.

כמו-כן, הטיל בית משפט קמא על אבנר צו של"צ בהיקף של 140 שעות שיבוצע בתוך שנה, העמידו בפיקוח שירות המבחן לתקופה של שנה, הורה לו לחתום על התחייבות על סך 15,000 ₪ להימנע מן העבירה בה הוא הורשע למשך שנה ממועד גזר הדין, וכן הורה לפרסם את הכרעת הדין וגזר הדין בישיבת הדירקטוריון של חברת "**השחר אחים וידברג בע"מ**" (להלן: "**החברה**").

ב. ערעורו של אבנר (עק"פ 68158-02-19) מכון כנגד הכרעת הדין בה קבע בית משפט קמא, שאבנר ביצע עבירה לפי סעיף 6 של החוק, ונטען, כי בית משפט קמא שגה שגיאות משפטיות שבגין יש לזכות

את המערער.

ערעורו של משה (עק"פ 61273-02-19) מופנה כנגד ההימנעות מהרשעתו של אבנר, וכן כנגד גזר הדין המקל וההימנעות מפסיקת ההוצאות.

ג. הנסיבות הצריכות לעניין הן בתמצית אלה:

ביום 23.2.16 הגיש משה קובלנה פלילית פרטית כנגד אבנר. צוין בקובלנה, שאבנר הוא בעל מניות ודירקטור בחברה, וכי משה (דהיינו, הקובל) הוא בן דודו של אבנר ואף הוא בעל מניות ודירקטור בחברה.

מדובר בחברה משפחתית בה מחזיקים הן משה והן אבנר במניות ואף מכהנים בה כדירקטורים. בשנים האחרונות שימש משה כמנכ"ל החברה.

נטען בקובלנה, שעל רקע התנגדות שגילה אבנר לפעולות מסוימות שביצעו החברה ומשה, בתוקף תפקידו בחברה, החל אבנר במספר הזדמנויות שונות בכתב ובעל פה להוציא את דיבתו של משה רעה, להכפיש אותו, ולטעון בפני צדדים שלישיים שמשה מושחת, מקבל שוחד, שהוא שקרן פתולוגי ועוד הכפשות משוללות יסוד שנועדו לבזות את משה ולהוציא את דיבתו רעה.

נטען, שביום 26.10.15 שלח אבנר לעורכת הדין גב' מינצר העתק מכתב אותו כתב משה כאשר על גבי המכתב רשם אבנר בכתב ידו את המשפטים הבאים:

"הנ"ל שימש כמנכ"ל עד ליום 31.12.2013 כך שהתואר מנכ"ל לא שלו. הוא מעלה כנושא לישיבה להוציא אותי ממשד שאני יושב בו 10 שנה. למה? ככה. חשפתי שחיתויות שלו שהוא מקבל קומיסיון מספק שלנו 250,000 ₪ כל שנה והוא מנסה להשתיק אותי."

בישיבת הדירקטוריון בה נכחו כל חברי הדירקטוריון אמר אבנר, בין היתר, את הדברים הבאים כלפי משה:

"כל מה שכתבת זה שקר כמו כל מה שאתה עושה עד היום, משקר במצח נחושה... יש לנו פה עסק עם אדם שהוא שקרן פתולוגי. כשהוא אומר לי מה השעה אני לא מאמין שזו השעה..."

בהמשך הישיבה אמר אבנר:

"אתה באופן אישי לוזר מאין כמוהו. הפסדת בניו יורק בארה"ב 2 מיליון דולר, באתיופיה הפסדת, לפני זה בכספים של אבא שלך הפסדת בחוץ 3 דירות ממוצעות באחוזה, זה מה שסיפרת לי. ואנחנו צריכים שלוזר כמוך יוביל אותנו... הרי כל מה שעשית בחיים הפרטיים שלך, זה הרי אפס אחד גדול, אין לוזר יותר גדול ממך ואתה מחזיק מעצמך גאון..."

וכן:

"...אבל היות שאתה שקרן, גם ביצים במיוחד אין לך, אתה מדבר עם פה גדול אבל ביצים אין לך... אני מצפצף עליך ואתה גנגסטר, הדבר היחיד שאתה יכול לעשות זה להביא את האח שלך עם הנבוט, הרי זו התרבות שלכם. כל השנים גנבת את החברה הזאת, אתה לא אוהב שמדברים על אבא שלך אבל כל השנים גנבת את החברה הזאת..."

נטען עוד בקובלנה, שגם כלפי צדדים שלישיים נוספים התבטא אבנר במספר הזדמנויות שונות וטען, כי במשך שנים רבות לוקח משה שוחד מספקי החברה, גונב את החברה ומשלשל לכיסו הפרטי כספים המגיעים לחברה.

עוד נטען, שהמכתב והאמירות המפורטות לעיל (להלן: "**הפרסומים**") נעשו על-ידי אבנר במילים בוטות, שקריות וקשות, בתפוצה רחבה, כשאבנר יודע שאין מאחורי אותם פרסומים כל אמת. כל זאת עשה, כך נטען, בכוונה לפגוע במשה, במעמדו ובשמו הטוב, כדי להשמיצו, לפרסם ולהפיץ עליו בדותות, ולצייר את דמותו בכחש ובמרמה כאיש מושחת ועל מנת לפגוע במשה בכל מחיר ובכל דרך באמצעות השמצות והוצאת דברי דיבה.

עוד נטען, שהפרסום נוקב בשמו של משה ומאשים אותו בהאשמות חמורות וקשות שאין בהן כל אמת ויש בהן כדי לפגוע בו, להשפילו ולעשותו מטרה לשנאה, לבוז וללעג.

בנוסף נטען, שמן הפרסומים עולה, שמשה פעל בדרכים שאינן כשרות ומנוגדות לחוק, הגם שאבנר ידע שאין בהשמצות כוזבות אלה כל אמת, והוא עשה זאת בחוסר תום לב ומבלי שהתבקשה תגובת משה עובר לביצוע פרסומים. פרסומים אלה פגעו במשה, הביכו אותו, השפילו אותו וביזו אותו.

הפרסום כאילו פעילותו של משה כמנהל החברה הושתתה על מעשי שחיתות, קבלת כספים מספקים, העדפת טובתו האישית על פני טובת החברה ואינטרסים פרטיים הם, כך נטען בקובלנה, דבר שקר וכזב כשאבנר יודע זאת היטב ומדובר במהלך מכוון של אבנר שנועד לפגוע במזיד במשה ובשמו הטוב.

נטען, שהביטויים בהם השתמש אבנר, כל אחד מהם בנפרד וכולם ביחד, מהווים לשון הרע בהתאם להגדרה של מונח זה בחוק. נסיבות אמירת הדברים וכתובת המכתב ותפוצתו עונות על דרישות הפרסום המפורטות בחוק.

עוד נטען, שאבנר אמר את דברי לשון הרע באופן שראו ו/או שמעו זאת לפחות שני בני אדם, זולת משה.

מכאן הטענה שאבנר הוציא לשון הרע ו/או פרסם לשון הרע כנגד משה בכוונה לפגוע.

משה מאשים את אבנר בהתאם להוראות החוק הבאות:

פרסום לשון הרע - עבירה לפי סעיף 1, (1)1, (2)1, (3)1 של החוק.

פרסום לשון הרע - עבירה לפי סעיף 2(א), 2(ב)1 של החוק.

פרסום לשון הרע בכוונה לפגוע - עבירה לפי סעיף 6 של החוק.

ד. מסכת הראיות נפרסה במלואה בפני בית משפט קמא ולאחר סיכומי הצדדים ניתנה ביום 25.4.2018 הכרעת הדין, בה קבע בית משפט קמא, שראשית הדברים בישיבת דירקטוריון החברה מיום 8.9.15 בה הטיח אבנר במשה שהוא "**שקרן פתולוגי**" והאשמות נוספות שהלכו והתעצמו (עמ' 5-12 לפרוטוקול הישיבה, מוצג ת/1).

במהלך אוקטובר 2015 שלח אבנר מכתב לעורכת הדין של החברה, גב' יפעת מינצר, בו ציין, בין היתר, כי חשף שחיתות של משה "**שהוא מקבל קומיסיון מספק שלנו 250,000 ₪ כל שנה, והוא מנסה להשתיק אותי**" (מוצג נ/6).

בישיבת הדירקטוריון מיום 29.10.15 פנה משה אל אבנר בדברים הבאים:

עמוד 3

"הכפשת את שמי ואמרת שאני גנבתי את החברה, מנהל בתרמית, מקבל עמלות מספקים של החברה, אני יודע שאת העלילה הזאת אתה גם מפיץ מחוץ לחברה, לכן אני דורש ממך עכשיו לחזור בך מכל הדברים ולהתנצל בפניי או להביא ניירות שיש לך הוכחות. אם לא כן, אני אדאג שתוגש תביעה אישית נגדך על לשון הרע."

בתגובה לדברים השיב אבנר:

"יש לי פה את הניירות שזכיתם שאתה גנבת."

בהמשך הוסיף:

"יש לי פה נייר שמוכיח... שאתה 25 שנה מקבל עמלה מ"סאנפלסט" על 25%... יהיה לי קל מאוד להוכיח את זה בבית משפט, אז אני מציע לך תתבע אותי, רק תדע שזה חרב פיפיות."

בהמשך הישיבה הודיע משה, שלא יוכל להמשיך בתפקידו כשמועלות נגדו האשמות מסוג זה ויצא מן הישיבה. במקביל הודיע אבנר: "ברוח השלום והשלווה אני חוזר בי למרות שיש לי הוכחות חותכות."

אבנר הכחיש אמנם בפני חברי הדירקטוריון את טענותיו של משה, כי העלה את האשמותיו מחוץ לחברה וטען: "**אולי אמרתי לאשתי בלילה.**", אך מעדותו של מר ליאור שמש (סמנכ"ל שיווק בחברת "פולכיד", אחת מספקיות החברה), עלה כי: "**היו לי שיחות עם אבנר... הוא חשב שאנחנו גם משלמים שוחד או תשלומים למשה. הוא דיבר על סאנפלסט שמשלמת לקובל, עבור רכישות, קניות והסכמים, והוא פנה אלי, ואני הכחשתי זאת.**"

מצוין בית משפט קמא, כי מעדות מנכ"ל אחת מספקיות החברה, חברת "סאנפלסט", מר עמוס קמינר, עלה, כי מר קמינר לא שמע את הדברים מאבנר, אלא דווקא מן הקובל בציינו: "**משה אמר לי שאבנר אמר לו במסגרת ישיבת הנהלה או מועצת מנהלים שהוא האשים אותו שאני נותן לו שוחד 25%. לא שמעתי את זה ממקור אחר חוץ ממה שהקובל אמר לי. לא שוחחתי בעניין הזה עם אבנר והוא אף לא העלה את הטענות האלה בפניי ישירות.**"

ה. בפני בית משפט קמא טען אבנר, שיש לזכותו מן האישומים משום שהדברים שנאמרו על ידו אינם נכנסים להגדרת לשון הרע.

באשר לדברים שנאמרו מחוץ לישיבת הדירקטוריון טען אבנר, שאלה לא נאמרו בפני שני אנשים כנדרש, ואילו באשר לדברים שנאמרו בישיבות הדירקטוריון טוען אבנר, שהוא סיווג אותם כחשדות גרידא.

כמו-כן טען, אבנר לקיומן של הגנות לפי חוק איסור לשון הרע: פרסום שאדם חייב לעשות לפי סעיף 13(9) של החוק; הגנת "אמת בפרסום" לפי סעיף 14 של החוק, הגנת תום הלב, והגנות נוספות שבסעיף 15 של החוק - קיומה של חובה (ס"ק 2), הגנה על אינטרס אישי (ס"ק 3), הבעת דעה על בעל תפקיד (ס"ק 4).

עוד טוען אבנר, שגם אם ביצע עוולה של לשון הרע, לא התקיים אצלו היסוד הנפשי הדרוש להרשעה בעבירה פלילית. בנוסף טען אבנר, שיש לזכותו גם מחמת זוטי דברים והגנה מן הצדק, נוכח התנהלותו של משה.

ו. בית משפט קמא קבע, כי מרוב העדים הוא התרשם בצורה חיובית ככאלה שהעידו דברי אמת, גם אם לעיתים מתוך ניסיון להישמר מעט בעדויות כדי שלא לפגוע ביחסיהם עם הנוגעים בדבר, ואולם מידה זו של זהירות לא השפיעה באופן מהותי על תוכן העדות ולא הטתה אותה לאחד הצדדים.

כך מציין בית משפט קמא, כי התרשם לחיוב מעדותה של עדת התביעה, גב' רחל לבקוביץ'-מלכה, חברת דירקטוריון החברה, ומעדותה של גב' איטה גולדנברג, אף היא חברת דירקטוריון החברה. עדות אלה נקלעו שלא ברצון למחלוקת בין בעלי הדין, העידו אמת ונזהרו בעדותן שלא לצדד דווקא באחד מן הצדדים שאיתם יש להן קשרים ארוכי שנים ועליהן להמשיך ולעבוד איתם.

הגב' לבקוביץ'-מלכה ציינה כי **"היינו המומים כולם מהסערה ומהריב שהיה ביניהם"** והוסיפה, שהיו גם ויכוחים בעבר, וכי הישיבות הן סוערות ואולם **"חשבנו שזה שונה והפעם עברו את הגבול"** עוד הוסיפה, שהשיח בין משה לבין אבנר הוא הרבה פעמים מעליב ופוגעני, גם מצד משה, ואולם, כך הוסיפה: **"בישיבה הספציפית הזאת היא הייתה קשה מעבר לרגיל, היא הייתה יותר מזה. זה נכון לכל הצדדים כי כולם לא דיברו הכי יפה אחד לשני. האשמה בשוחד היא הדבר החריג בישיבה הזאת."** (ההדגשה שלנו).

מוסיף בית משפט קמא, שהוא התרשם לחיוב מעדויותיהם של הספקים מר קמינר ומר שמש, אשר שללו את ההאשמות שהעלה אבנר כלפי משה כחסרות בסיס.

מר קמינר ציין, שמעולם לא עלה רעיון מצד משה שמר קמינר ייתן לו שוחד, והוסיף, כי משה ישר באופן בלתי רגיל, וזו גם הייתה רוח הדברים של מר שמש.

ז. באשר לעדת התביעה, עורכת הדין מינצר-קול, התרשם בית משפט קמא, שהיא העידה אמת תוך שמירה על חובתה כלפי אבנר שהוא לקוחה, וחסיון הדברים ביניהם.

עוה"ד מינצר העידה, שהתרשמה מכנות טענותיו של אבנר כלפי משה, אך יחד עם זאת אישרה, כי לא פעלה לבירור הדברים, לא דרשה לראות את המסמכים הרלבנטיים ולא כללה את הטענות בכתבי בי-דין שהגישה בשם אבנר (הכוונה במסגרת הליך שבו היא ייצגה את אבנר בבית המשפט המחוזי, בעניין שאינו קשור ישירות לתיק שבפנינו). בין היתר ציינה: **"למיטב זכרוני לא ראיתי מסמך התומך בשחיתות"**.

ח. מטעם אבנר הופיע עד ההגנה, מר מוטי קליין, שהעיד, כי שמע שחלק מן המחיר שמשלמת החברה עבור רכישת אריזות הפלסטיק מועבר כעמלה לאחיו של משה. בית משפט קמא ציין, כי זו עדות מפי השמועה (מר קליין סיפר על דברים ששמע מגב' גולדנברג) וטענה זו לא הוכחה בכל דרך אחרת. מר קליין מסר, שהוא לא ניסה לברר טענה זו ולא ראה מסמכים המאשרים אותה, כשחלק מן הדירקטורים טענו בפניו שהדבר ידוע "מימים ימימה" וחלק אחר הכחישו אותה לחלוטין.

מר קליין מסר גם בעדותו שכאשר אבנר יצא מן הישיבה הוא אמר שקיימת הצעת מחיר הנמוכה ב-25% מן המחיר שאותו משלמת החברה, ואולם מר קליין לא ביקש לראות הצעת מחיר זו ולדבריו: **"זה כל מה שהוא אמר פחות או יותר, הוא אמר שבפועל משלמים 25% יותר כי יש הצעה על מחיר זול יותר ב-25% ואת הצנצנות מזמין משה בעצמו ולא דרך איש הרכש. הייתה אמירה שזה לא מריח טוב..."**

בין יתר הדברים נשאל מר קליין בהמשך האם אבנר אמר לו: **"אבישי אח של משה הקובל, לוקח לכיסו עמלה של 25% מהיצרנית"** ועל כך השיב מר קליין: **"הוא לא אמר בוודאות, הוא אמר יכול להיות"**.

ט. באשר לעדויות של משה ושל אבנר ציין בית משפט קמא, שעדויות אלה מוטות וקשה לקבל אותן במלואן כלשונן, הואיל והן אבנר והן משה מצויים בסכסוך לא קל הנמשך זמן רב ונוגע הן להם אישית, והן לחברה המשפחתית שהיא מפעל חייהם המלווה אותם מילדות, לכן שניהם מתקשים לראות את הדברים באובייקטיביות.

עם סייגים אלה, כך קבע בית משפט קמא, מעדיף הוא את עדותו של משה על פני זו של אבנר, בהתרשמו כי אבנר "מכופף" את העובדות לפי צרכי ההליך, אינו מדייק או אינו זוכר דברים לפי נוחותו. בית משפט קמא קבע, שהוא אינו מקבל את טענת אבנר שהוא האמין באמת כי "חשף שחיתות" של הקובל, וכי העלה את הטענות כנגד משה בתום לב.

בית משפט קמא מציין, שאבנר לא טרח לנסות ולבסס את חשדותיו, לא ערך בירור, ולא הציג את הראיות שבידיו בפני אחרים, לרבות חברי הדירקטוריון או עורכת דינו. אבנר אף ביסס חלק מטענותיו כנגד משה על התנהלות הנהוגה בחברה מימים ימימה, עוד בטרם נכנס משה לתפקידו ובעת שהיה סטודנט.

מוסיף בית משפט קמא, כי התברר שאבנר שכר את שירותיו של חוקר פרטי לבירור סוגיה אחרת מול משה, ונראה כי אילו היה אבנר מאמין באמת ובתמים שמשה פועל כפי שמיוחס לו, היה אבנר פועל באופן דומה גם לבירור הדברים נשוא הליך זה.

עוד מציין בית משפט קמא בעמ' 8 של הכרעת הדין:

"התרשמתי כי הנאשם היה מודע היטב למעשיו, ובניגוד לטענתו לא פעל "בעידנא דריתחא" אלא מתוך מטרה מכוונת לפגוע במעמדו של הקובל בחברה. מכלל העדויות שנשמעו בפניי, ואשר כאמור חרגו מגדר המחלוקת של הליך זה, המדובר ככל הנראה בניסיון להדיח את הקובל מתפקידו, על רקע סכסוך באשר לחלוקת והשקעת כספים בחברה."

י. באשר ליסוד הפרסום, שהוא חלק מיסודות העבירה, ציין בית משפט קמא, שאין מחלוקת כי אבנר אמר את הדברים כפי שנרשמו בפרוטוקולי ישיבות הדירקטוריון או כתב את הדברים שנשלחו לעורכת הדין מינצר. אבנר גם לא הכחיש שהעלה האשמות בנוגע למשה בפני אחד מספקי החברה.

יחד עם זאת, טען אבנר, שאין לראות בדברים משום פרסום כנדרש בחוק. לגבי הדברים שנאמרו בישיבת הדירקטוריון טען אבנר, שאלה סויגו לחשדות בלבד, ואילו הדברים שנאמרו מחוץ לישיבות הדירקטוריון לא נאמרו בפני שני בני אדם.

בית משפט קמא דחה את טענותיו אלה של אבנר. מעיון בפרוטוקול ישיבות הדירקטוריון עולה, כי אבנר לא סייג את דבריו, לא נזהר לומר כי מדובר בחשדות, ולא טען כי מדובר בראיות לכאורה. אבנר טען, כי בידו ניירות המוכיחים את טענותיו, כי לא תהיה לו בעיה להוכיח את הדברים בבית משפט, וגם כשהודיע שהוא חוזר בו מהאשמותיו **"ברוח השלום והאחוזה"** הוא הבהיר, שהוא עושה זאת למרות שבידו הוכחות חותכות. דבריו אלה מצביעים על כך שחזרתו מן הדברים היא מן השפה ולחוץ בלבד והוא ממשיך ועומד על נכונות הדברים.

מעיר בית משפט קמא, כי דומה שדי באמירות בישיבות הדירקטוריון כדי לענות על דרישת הפרסום, ואולם אבנר חזר על הדברים גם בפני אחרים, ובית משפט קמא מציין שגם דברים אלה עונים על דרישת הפרסום.

אבנר טען, שיש צורך באמירה סימולטנית של הדברים בפני יותר מאשר אדם אחד וכי לא ניתן לייחס לו עבירה כשהוא חוזר על הדברים בהזדמנויות אחרות.

בית משפט קמא ציין, כי סוגיה זו טרם הוכרעה בפסיקה, ולעניין זה הפנה לספרו של אורי שנהר "דיני לשון הרע", עמ' 92, סעיף 7.3.12.

בית משפט קמא הגיע למסקנה, כי הדין עם משה שכן ההאשמות שהעלה אבנר בהזדמנויות השונות דומות מאוד: קבלת עמלה מאחד מספקי החברה, ונטילת שוחד. כותב לעניין זה בית משפט קמא בעמ' 9 של הכרעת הדין:

"הדעת וההיגיון מחייבים לראות לדעתי העלאת האשמות דומות במועדים סמוכים, גם אם בכל פעם בפני אדם אחר, כעונה על הדרישה שבחוק. אמירה אחרת אינה מתיישבת לדעתי עם תכלית החוק להגנה על שמו הטוב של אדם. אפשר והיה מקום לקבל את טענת ההגנה בהקשר זה לו מדובר היה בהאשמות שונות, המועלות במועדים שונים בפני גורמים שאין ביניהם קשר. לא זה המקרה מקום שמדובר בדמיון רב בטענות, בסמיכות זמנים ובפני גורמים הפועלים באותו "מעגל" של החברה."

יא. טענה נוספת של אבנר הייתה שלא ניתן לייחס לו עבירה בגין המכתב אל עורכת הדין מינצר שהיה מופנה כלפיה בלבד. בית משפט קמא דוחה את טענתו זו של אבנר ומציין, כי החוק מבחין בין דברים שנאמרו בעל פה לבין דברים שהועלו על הכתב. לגבי דברים שבעל פה יש להוכיח, כי נשמעו על-ידי שני אנשים לפחות. לעומת זאת, כשמדובר בלשון הרע שבכתב יש לבחון האם הדבר עשוי היה להגיע לאנשים נוספים, זולת הנפגע.

בענייננו, כך קבע בית משפט קמא, לא פעל אבנר "באופן מיוחד" להבטיח שרק הנמענת, עורכת הדין מינצר, תקרא את המכתב. המדובר בדברים גלויים שנשלחו בפקס ולא במעטפה, על המכתב גם לא נרשם כי מדובר בפנייה אישית לעיני עורכת הדין מינצר בלבד, או במכתב חסוי בדרך אחרת כלשהי (בית משפט קמא הפנה לעק"פ 10944-09-12 (ב"ש) שוטה מלאשוילי נ' לריסה דרליוק) (20.2.13).

יב. באשר לטענת ההגנה של אבנר "אמת דיברתי" קבע בית משפט קמא, כי מן הראיות עולה, שאין בסיס להאשמות שהטיח אבנר במשה וכן קבע, שבידיו של אבנר לא היו מצויות בשום שלב אותן "ראיות חותכות" שעשויות היו להביא אדם סביר למסקנה שמדובר בטענות אמתיות.

שני הספקים, מר קמינר ומר שמש, העידו על יושרו של משה והסבירו, כי הטענות בדבר מתן שוחד בשיעור של 25% הן מופרכות. עדויות אלה לא נסתרו והיו אמינות לחלוטין על בית משפט קמא.

אבנר מצידו לא הביא ראיה כלשהי לביסוס ההאשמות או ראיה שיש בה כדי לבסס חשד ממשי להאשמות אותן העלה. אין בסיס לטענת אבנר שבידיו "ראיות חותכות" לנטילת שוחד על-ידי משה או לשחיתות מצד משה. טענות אבנר מתבססות על כך שבירר ומצא כי ניתן לרכוש חומרי גלם (אריזות פלסטיק ומוצרי חלב) בעלות נמוכה מזו המשולמת על-ידי החברה, וזמן מה אחרי שהעלה את הדברים הופחת בפועל המחיר שאותו שילמה החברה.

בית משפט קמא ציין, כי לעובדות אלה יכולים להיות הסברים רבים, ואין הן יכולות להיחשב כראיה כלשהי לשחיתות מצד הקובל. קיימת אפשרות להבדל באיכות בין המוצרים, או הפרש מחיר הנובע משינוי עולמי במחיר חומרי גלם, או שהדבר נובע ממחיר מיוחד שמציע מתחרה לצורך כניסה לשוק, ועוד.

מוסיף בית משפט קמא, שגם מר קמינר העיד אודות אפשרויות להוזלת מחירי האריזות באמצעות שימוש בחומר גלם שונה או בשיטת הדפסה שונה.

בנוסף ציין בית משפט קמא, שגם אם ניתן להשיג מוצר זהה במחיר נמוך יותר ומדובר בשיקול דעת מוטעה של משה, אין מתחייבת מכך מסקנה של שחיתות וקבלת שוחד, כטענת אבנר.

העובדה שהחלטה מתבררת כשגויה אין בה כדי ללמד שקבלת ההחלטה הייתה נגועה בחוסר יושר בדרך כלשהי, לפיכך דחה בית משפט קמא את טענת ההגנה של "אמת דיברתי".

יג. באשר לטענת ההגנה לפי סעיף 13(9) של החוק, כשלטענת אבנר המדובר ב"פרסום שהמפרסם חייב לעשות על פי דין", מקבל בית משפט קמא את הטענה, שבעל תפקיד בחברה החושד שבעל תפקיד אחר מועל בתפקידו ופוגע בחברה, חייב להביא את הדברים בפני דירקטוריון החברה ואולם על מנת לחסות בצל הגנה זו, היה על אבנר להביא את מלוא המידע שבידו בפני הדירקטוריון, ולבקש שהעניין יבדק, ואין די בהעלאת טענותיו נגד משה בפני הדירקטוריון כדי לחסות תחת הגנה זו.

בענייננו, אבנר לא פעל כנדרש ולא מסר את המידע שבידו לצורכי בדיקה אלא העלה האשמות והצהיר שבידו ראיות. אבנר לא הציג את המסמכים המבססים את דבריו ולא ניסה להביא את הדירקטוריון לביורור הסוגיה, כעולה מעדות גב' לבקוביץ'-מלכה וגב' גולדנברג.

לפיכך, דחה בית משפט קמא את טענת ההגנה לפי סעיף 13(9) של החוק.

יד. טענת הגנה נוספת של אבנר הייתה פרסום בתום לב, כשסעיף 16(א) של החוק קובע, שאם היה הפרסום באחת מן הנסיבות שבסעיף 15 של החוק חזקה כי נעשה בתום לב, ואולם סעיף 16(ב) של החוק קובע:

"חזקה על הנאשם או הנתבע שעשה את הפרסום שלא בתום לב אם נתקיים בפרסום אחד מאלה:

(1) הדבר שפורסם לא היה אמת והוא לא האמין באמיתותו.

(2) הדבר שפורסם לא היה אמת והוא לא נקט לפני הפרסום אמצעים סבירים להיווכח אם אמת הוא או לא.

(3) הוא נתכוון על-ידי הפרסום לפגוע במידה גדולה משהייתה סבירה להגנת הערכים המוגנים על-ידי סעיף 15."

בית משפט קמא קבע, שנוכח התנהלותו של אבנר, העלאת האשמות מבלי לבדוק ולברר, ומבלי להציג את המסמכים שלכאורה הוא מחזיק בהם, אין הוא יכול לטען שפעל בתום לב. אבנר לא הביא את הראיות שבידו בפני הדירקטוריון, ואף לא הציג אותן בפני עורכת דינו.

עורכת הדין מינצר אישרה, שאילו היו מוצגים בפניה מסמכים המבססים את טענת המערער, הייתה היא מאזכרת אותם ככל הנראה בכתבי הטענות שהיא הגישה בהליך שמתנהל בין הצדדים בבית המשפט המחוזי.

גם עד ההגנה מוטי קליין אישר, שאבנר לא הראה לו מסמכים כלשהם, ולא הציג בפניו ראיות בדבר שחיתות של משה.

בית משפט קמא מציין, כי בנושא אחר הקשור למשה ידע אבנר לפעול באמצעות חוקר פרטי, אך במקרה נשוא הדיון לא עשה כן, ונמנע מלהציג את המידע בפני גורם אחר כלשהו ולא פעל לביורור העובדות.

בית משפט קמא הוסיף, שהאדם היחיד שאיתו ניסה כביכול אבנר לברר את העובדות הוא מר שמש, אך גם זה לא היה ניסיון אמיתי לברור עובדות, אלא למעשה הכפשה של משה בפני מר שמש. מסקנת בית משפט קמא הייתה:

"מי שחוזר על האשמות חמורות, במספר אירועים נפרדים, חוזר וטוען כי בידו הוכחות כתובות להאשמות אלה, אך אינו מציג אותן ואינו פועל בדרך כלשהי לברור אמיתות, אינו יכול להיות מוחזק כמי שפועל בתום לב" (עמ' 12 של הכרעת הדין).

טו. טענה נוספת של אבנר הייתה, כי לפי ההלכה הפסוקה דרך המלך במקרה של לשון הרע היא ההליך האזרחי והמקרה נשוא הדין כאן, כך טען אבנר, אינו מקרה חריג שיש בו כדי להצדיק הליך פלילי. סנגורו של אבנר הפנה את בית משפט קמא לפסיקה רלבנטית.

בית משפט קמא קבע, כי האמירות במקרה נשוא הדין חמורות דיין כדי להצדיק הליך פלילי, שכן אבנר ייחס למשה - מנכ"ל החברה - נטילת שוחד מספק של החברה וגניבה מן החברה, זו עבירה פלילית אשר בנסיבות מהווה לשון הרע.

עוד ציין בית משפט קמא, שקיים הבדל בין העלאת טענות כלליות, גם אם בוטות, כגון שקרן או גנב, לבין אמירות מפורשות של הנאשם, ובעניינו אבנר, שיש בידיו ראיות חותכות לנטילת שוחד תוך נקיבה בפרטים מדויקים לכאורה.

עבודתו של משה בחברה היא מפעל חיים בו הוא עוסק למעשה כל חייו. משה, כך ציין בית משפט קמא, אינו יכול לעזוב את החברה ולנהל או אף לעבוד בתפקיד ראוי במקום אחר, והפגיעה במעמדו של אדם ובמוניטין שצבר בהקשר זה אינה דבר קל ערך, ופגיעה כזו מצדיקה גם הליך פלילי.

מסקנת בית משפט קמא הייתה שהתנהגותו של אבנר מעידה על כוונתו לפגוע בקובל, שכן הוא לא פעל לנסות לברר את הדברים לאשורם.

מציין בית משפט קמא, שאבנר לא פנה לספק שאליו התייחס החשד שלו ("סאנפלסט"), אלא הוא פנה דווקא לספק אחר ("פוליכד"), להודיעו על התנהגותו של משה ולחקור אותו האם גם הוא משלם שוחד למשה.

אבנר גם לא הביא את המסמכים שבידו בפני הדירקטוריון או גוף אחר בחברה, לא דרש את בירור טענותיו, לא עימת את משה עם המסמכים, ולא נתן לו הזדמנות להגן על עצמו וליתן הסבר אחר לדברים.

גם כשמשה עזב את הישיבה ואבנר אמר, כי "ברוח השלום והשלווה" הוא חוזר בו מדבריו, המשיך הוא לטעון שבידיו ראיות חותכות לדבריו. מכאן, שהאמירה כי הוא חוזר בו הייתה מן השפה ולחוץ הואיל והוא המשיך להחזיק בעמדתו כי לכאורה הצדק עמו והדבר מעיד על כוונתו האמתית.

עוד הפנה בית משפט קמא לעדות גב' לבקוביץ'-מלכה על כך ששישיבה ספציפית זו הייתה קשה מן הרגיל, הגם שלאורך השנים נחשפה לוויכוחים רבים שהתנהלו בין הצדדים. גם גב' גולדנברג ציינה, כי הדברים בישיבה זו "חצו כל גבול אדום" ובנוסף העידה גב' גולדנברג: **"לא חשבתי שבאמת יש פה משהו. הוא כנראה רצה להביא לכך שמשה לא יהיה מנכ"ל ונפגע מזה שמשה לחץ את היד לאשתו והבטיח לה דיבידנדים. הכוונה שלו לדעתי הייתה גם לפגוע במשה על מנת שיבקש לעזוב את התפקיד וגם להשחיר את פניו בפני הדירקטוריון שאנחנו נבקש להחליף אותו"** (עמ' 14 סיפא-15 רישא להכרעת הדין).

בית משפט קמא קבע, שאבנר פעל מתוך כוונה לפגוע במשה וחומרת ההאשמות שהעלה מצדיקה את הגשת הקובלנה.

טז. אבנר טען עוד, שלא יהיה מוצדק להרשיעו מאחר ומדובר בזוטי דברים, וכן נוכח התנהלותו ארוכת השנים של משה כלפיו, הואיל ומשה עצמו פנה בלשון בוטה לאבנר. כמו-כן, הפנה אבנר להתנהלותו של משה במהלך המשפט כשיצר קשר עם עד ההגנה מוטי קליין ו"המליץ" בפניו שלא להתייצב לדיון.

בית משפט קמא קבע, שאין המדובר בזוטי דברים. אמנם, אין המדובר בפרסום נרחב המגיע לידיעת כלל הציבור, אך מדובר בהאשמות חמורות המופצות בקרב מכריו של משה ומכפישות את יושרו ואת פועלו במסגרת החברה המשפחתית - מפעל חייו. מכאן שהפרסום חורג מגדר זוטי דברים.

באשר לפנייתו של משה לעד ההגנה מר קליין, קבע בית משפט קמא, שאם זו אכן נעשתה הרי מדובר בפנייה פסולה וחובה היה על משה להימנע מכך, גם אם הפנייה לא נעשתה ישירות על ידו אלא באמצעות אחר. הסנגור סבר, שיש בכך כדי להצדיק את ביטול האישום, שכן הסנגור ראה בפנייה אל עד ההגנה מר קליין משום איום.

אולם בית משפט קמא הפנה לדבריו של מר קליין שסיפר כי נאמר לו על ידי גיסו, חבר הדירקטוריון, משה הג'ינג'י: **"שהקובל מסר לו תיק עם חומר שהוא אסף עלי"**. מעיר בית משפט קמא, שעצם איסוף החומר (מדובר בפסקי דין של בתי משפט) ועימות העד עם החומר, הוא לגיטימי. הפסול הוא בניסיון להרתיע את העד. מציין בית משפט קמא, שמר קליין לא נרתע מן הדברים והגיע להעיד, מכאן שהמשפט עצמו לא הושפע והגנת הנאשם לא נפגעה.

מעיר בית משפט קמא בעמ' 16 רישא להכרעת הדין: **"גם אם יש פסול בהתנהגות הקובל או מי מטעמו, והדברים בוודאי לא התבררו בפני בצורה מלאה, אינני רואה בכך פגם המצדיק ביטול הקובלנה"**. (ההדגשה שלנו).

בהתייחס לטענת אבנר בנוגע להתנהלותו של משה עצמו כלפיו לאורך השנים, וביטויים קשים בהם פנה משה אל אבנר, קובע בית משפט קמא, שאין הם מגיעים לדרגת הגנה מן הצדק המצדיקה את ביטול האישום. חלק מן הדברים שנטענו ע"י אבנר לא הוכחו. מרבית הטענות של אבנר מבוססות על דבריו עצמו או על פרשנות שהוא מעניק להם, ועדותו של אבנר אינה מקובלת על בית משפט קמא באופן מלא.

חלק מן הדברים היו לפני שנים רבות, כגון מכתב של משה משנת 1990, וחלק מן הדברים כלל אינו מופנה כלפי אבנר. בית משפט קבע, כי אינו סבור שיש לראות כל אמירה לא נאותה של משה כלפי אבנר כמקבילה להתנהלות לא נאותה של המדינה במהלך הליך פלילי, וככזו המצדיקה ביטול ההליך מניה וביה, ולכל היותר ניתן יהיה לשקול את הדברים כשיקול לעונש בבוא העת.

לסיכום הדברים קבע בית משפט קמא, כי אבנר ביצע את המעשה המיוחס לו, דהיינו, פרסום המהווה עבירה לפי סעיף 6 לחוק איסור לשון הרע.

יז. בטרם ירשיע את אבנר החליט בית משפט קמא בהתחשב במהות העניין, באופיו של ההליך, בגילו של אבנר, וכלל העובדות שעלו במסגרת התיק, להורות על הזמנת תסקיר שירות המבחן בעניינו של אבנר, לרבות התייחסות לשאלת ההרשעה.

מעיון בתסקיר שירות המבחן מיום 1.11.18 עולה, כי אבנר, כבן 71, נעדר רישומים פליליים.

בהתייחס לעבירה נשוא הדין, הודה אבנר בעובדות הנטענות ותיאר בפני שירות המבחן מחלוקות מתמשכות בינו לבין משה באשר לחלוקת רווחים כלכליים ובאשר לעתיד החברה. המחלוקות התחזקו בשנים האחרונות שקדמו לביצוע העבירה ומצאו ביטוי בהתנגדותו של אבנר לפעולות מסוימות שביצעו החברה ומשה במסגרת תפקידו בחברה בשנים האחרונות כמנכ"ל החברה.

אבנר תיאר, כי חשד במשה ופעל באופן פוגעני לאחר שחוזה פגיעה ויחס משפיל מצד משה כלפיו. הוא מבין שקיימות דרכי פעולה אלטרנטיביות ותקינות יותר לניהול מחלוקות. עוד ציין שירות המבחן, שאבנר הביע חרטה ובושה עקב ביצוע העבירה, ולדבריו, התנהלותו כפי שבאה לידי ביטוי בעבירה זו אינה אופיינית לו ולאורח חייו.

שירות המבחן התרשם, שאבנר מנסה להשקיע את כוחותיו בתפקוד חיובי, הוא נעדר דפוסי חשיבה והתנהגות עבריינים, ומבטא רצון לתפקוד תקין ומיטיב. ההליך המשפטי מהווה מבחינתו גורם מרתיע ומציב גבול.

בשיחה עם שירות המבחן, טען משה - הקובל, שהוא חש נבגד על ידי אבנר נוכח היותם בני משפחה קרובים ויחסיהם עד ביצוע העבירה אופיינו, לפי דבריו, בקרבה ושיתוף. משה טען בפני שירות המבחן, כי חווה פגיעה ממשית מהתנהלותו של אבנר כלפיו, לרבות פגיעה בשמו ובמוניטין אשר צבר.

באשר לגיבוש ההמלצה בעניינו של אבנר, הביא שירות המבחן בחשבון את גילו ומצבו המשפחתי והרפואי, וכן את גורמי הסיכון להישנות ביצוע עבירות בעתיד מחד גיסא, ואת גורמי הסיכוי לשיקום מאידך גיסא, והגיע למסקנה, כי במקרה זה יש חשיבות בהטלת ענישה שיש בה כדי להדגיש את הפסול שבמעשים ולהציב גבול. ענישה בדמות צו של"צ תהווה עבור אבנר, לדעת שירות המבחן, עונש חינוכי ויהיה בכך כדי להקטין סיכון להישנות ביצוע עבירות.

נוכח האמור, המליץ שירות המבחן על הטלת צו של"צ בהיקף של 120 שעות.

באשר לשאלת ההרשעה פירט שירות המבחן את התלבטותו. מחד גיסא, עבד אבנר במשך כל חייו בחברה המשפחתית, והוא בעל מניות בה ודירקטור, זכויותיו והכנסותיו מן החברה מובטחות והרשעה בדין לא תפגע בו.

מאידך גיסא, מדובר באדם מבוגר, ללא הרשעות קודמות, ובמישורי חיו השונים הוא פועל באופן שומר חוק.

מזה כשלוש שנים מאז ביצוע העבירה הנדונה, לא נפתחו לאבנר תיקים נוספים, והוא מבטא רצון להמשיך התנהלות תקינה גם בחברה. נראה, כי במקרה ייחודי זה ההרשעה בדין תפגע בדימויו העצמי ותיגרם התדרדרות במצבו, ולכן המליץ שירות המבחן על אי-הרשעה בדין לצד צו של"צ.

יח. באשר לגזר הדין, טען בא-כוחו של משה בפני בית משפט קמא, שיש להרשיע את אבנר, לפחות את הקובל (משה), לרבות הוצאות משפט, מאסר על תנאי, של"צ, והתחייבות להימנע בעתיד מן המעשים.

לעומת זאת, ביקש בא-כוחו של אבנר להימנע מהרשעתו, להטיל עליו צו של"צ, ולאמץ את המלצת שירות המבחן. בא-כוחו של אבנר טען, כי משה אינו חסום בהליך האזרחי מלדרוש את הוצאותיו גם בגין ההליך נשוא הדין כאן, וגם זה שיקול שלא להטיל על אבנר הוצאות בהליך זה.

בא-כוחו של אבנר הפנה גם לטענת ההגנה מן הצדק, שהוא העלה בטיעונו לעניין הכרעת הדין. בעניין זה ציין בית משפט קמא בהכרעת הדין, כי למרות שאבנר הצביע על פסול בהתנהלותו של משה, אין בכך כדי להקים לו

הגנה מן הצדק כנגד הקביעה כי ביצע עבירה, ואולם לכל היותר "ניתן יהיה לשקול את הדברים לעניין העונש בבוא המועד".

יט. בית משפט קמא החליט להימנע מהרשעתו של אבנר, הגם שהימנעות מהרשעה היא חריג בהליך הפלילי. בית משפט קמא ציין, כי מדובר בהליך של קובלנה, שרשויות התביעה לא מצאו לנכון להגיש בגינו כתב אישום, מדובר בעבירה של לשון הרע בין אנשים פרטיים כשהפרסום מוגבל לפורומים מצומצמים יחסית, וחלק מהפרסום בא דווקא מצד הקובל (משה) שנתן פומבי להאשמותיו של אבנר כנגדו, כעולה, למשל, מעדות מר עמוס קמינר. אמנם משה הוכיח, כי מדובר במקרה בו אבנר ביצע את העבירה הפלילית של לשון הרע, אך עדיין אין לומר שהאינטרס הציבורי מחייב הרשעה בכל מקרה של פרסום המקיים את התנאי להרשעה פלילית.

עוד הוסיף בית משפט קמא, שאין המדובר בעבירה שהיא ברף הגבוה ביותר של החומרה ושהאינטרס הציבורי שנפגע אינו מאפשר לוותר על הרשעה. מציין בית משפט קמא בעמ' 3 של גזר הדין: **"בהתחשב בפגיעה המוגבלת באינטרס הציבורי, אני סבור כי במקרה מסוג זה אין להכביד בדרישה שהנאשם יראה פגיעה ספציפית, ממשית ומשמעותית בעצם הרשעתו כדי להימנע מכך."**

בשים לב לכלל נסיבות המקרה, החליט בית משפט קמא לקבל את המלצת שירות המבחן ולהימנע מהרשעה.

עוד ציין בית משפט קמא, כי בא-כוחו של משה הבהיר, שהוא לא נקט בהליך זה לצורך קבלת פיצוי כספי, ומכל מקום, הפן הכלכלי של המחלוקת בין הצדדים יבוא לידי ביטוי בהליך האזרחי, ויצוין, שביום 9.3.17 הגיש משה תביעה אזרחית על סך ₪ 400,000 כנגד אבנר בת"א(שלום חיפה) 22175-03-17.

בית משפט קמא לא ראה לנכון לחייב את אבנר בהוצאות ההליך, בציינו שהטלת הוצאות על נאשם בהליך פלילי אינה דבר שבשגרה, מה גם שהקובל בחר לנקוט בהליך הפלילי למרות שיכול היה להסתפק בהליך האזרחי שהגיש. נוכח כל האמור, החליט בית משפט קמא שאין מקום לפסיקת הוצאות.

בית משפט קמא הורה לאבנר לפרסם את הכרעת הדין וגזר הדין בישיבת דירקטוריון החברה תוך מתן ביטוי לכך בפרוטוקול הישיבה, וכן הטיל על אבנר של"צ בהיקף של 140 שעות שיבוצע בתוך שנה, ובנוסף העמיד את אבנר בפיקוח שירות המבחן למשך שנה, והורה לו לחתום על התחייבות בסך ₪ 15,000 להימנע מן העבירה בה הורשע בתיק זה למשך שנה ממועד גזר הדין.

כ. אבנר ממאן להשלים עם הכרעת הדין של בית משפט קמא וסבור, כי נפלו בהכרעת הדין שגיאות משפטיות שיש בהן כדי להביא לזיכויו. בין היתר, נדונה בהכרעת הדין שאלה משפטיות שטרם הוכרעה בפסיקה בדבר צירוף דברים שנאמרו בפני אנשים שונים במקומות ובזמנים שונים. לטעמו של אבנר הכרעת הדין של בית משפט קמא עומדת בסתירה לעקרונות בדבר השיח החופשי שבין אדם לעורך דינו, ובדבר החובה לפי סעיף 13(9) של החוק להגיד דברים באופן חופשי בפני דירקטוריון חברה.

נטען בערעורו של אבנר, שאין הוא מבקש שערכאת הערעור תתערב בממצאים שבעובדה ובממצאים שבמהימנות, וכי הערעור מופנה כנגד המסקנות שהסיק בית משפט קמא ונגד הפרשנות שנתן בית משפט קמא לראיות שבכתב. בעניין הסקת מסקנות ומתן פרשנות לראיות שבכתב, אין יתרון לערכאה הדיונית על פני ערכאת הערעור.

נטען בערעור, שלא התקיים בדבריו של אבנר היסוד של ה"כוונה לפגוע". דברי המערער לא נאמרו בפני שני בני עמוד 12

אדם כמתחייב בחוק. הכרעת הדין סותרת את רע"פ 3742/18 פלוני נ' פלוני, פסקה 3 (25.7.18), וכן מתבססת היא על פרשנות שגויה לסוגיה משפטית שטרם הוכרעה בפסיקה בדבר צירוף דברים שנאמרו ליחידים במקומות ובזמנים שונים.

טענה נוספת היא שהכרעת הדין של בית משפט קמא סותרת עקרונות בדבר שיח חופשי בין אדם לעורך דינו, וכן עומדת בסתירה לחובה המוטלת על דירקטור לפי סעיף 13(9) של החוק להביא דברים באופן חופשי בפני דירקטוריון החברה.

בנוסף נטען, שבית משפט קמא לא התייחס להתנהגותו הקשה של הקובל (משה) כלפי אבנר ולהתגרריות הרבות בו בהזדמנויות שונות אשר קדמו לדברים שהשמיע אבנר.

עוד נטען, שעומדות לאבנר הגנות רבות מכוח החוק: הגנת "אמת דברתי", הגנת תום הלב, הגנה לפי סעיף 13(9) של החוק, הגנה לפי סעיף 15(4) של החוק, והגנת זוטי דברים.

כמו-כן טוען אבנר, שיש לבטל את כתב הקובלנה מטעמי הגנה מן הצדק, עקב ניסיונו של הקובל, בעיצומה של שמיעת הראיות בתיק, לשבש מהלכי משפט.

לעניין המכתב לעורכת הדין יפעת מינצר (נ/6), נטען, שלהתרחשותה של עוה"ד מינצר, טענותיו של אבנר היו כנות ונבעו מתוך דאגה לחברה, ואלה הטענות שהיא העלתה בהליך משפטי שהתנהל בין הצדדים בנושא חלוקת דיבידנדים של החברה, ומה גם שמדובר בשיח בין לקוח לבין עורכת דינו. כל אלה אמורים להוביל, כך נטען, לזיכוי של אבנר.

באשר להתבטאויות של אבנר בפני הדירקטוריון נטען, שבית משפט קמא התעלם בהכרעת הדין מהתגרריותיו המקדימות והחוזרות ונשנות של משה כלפי אבנר. עוד נטען, שהיה יסוד להאשמות שהטיח אבנר במשה.

באשר להתבטאויות אבנר בפני הספק ליאור שמש, נטען, שדברים אלה נאמרו במסגרת משא ומתן עסקי בין השניים בעניין שירותי חברת "פוליכד" ומה גם שמדובר בשיח עם אדם אחד, ולא שניים, כדרישת סעיף 6 של החוק.

טענה נוספת שהועלתה מטעם אבנר היא שמשה פרסם לשון הרע כלפי בני משפחתו, כעולה ממסמכים שונים מהם עולות האשמות שמשה הטיח בבני משפחתו.

כ"א. עוד טוען ב"כ אבנר, שאבנר דאג לסייג את דבריו וחזר בו מהם. מוסיף ב"כ אבנר, שדרך המלך בלשון הרע היא הגשת תביעה אזרחית, ואילו קובלנה פלילית שמורה למקרים נדירים ביותר.

בנוסף נטען, שהעבירה הפלילית לפי החוק דורשת קיום היסוד של "כוונה לפגוע" ואין די בכוונה ערטילאית. בענייננו טענותיו של אבנר נבעו מדאגתו לטובת החברה, וכך, למשל, עקב האמירות שהשמיע אבנר ירד בפועל המחיר שנדרשה החברה לשלם לספק בגין חומר גלם ב-27%.

נטען עוד, שגם השיח עם ליאור שמש היה בגדר משא ומתן עסקי לטובת החברה, וכך גם השיח עם עורכת הדין גב' מינצר. לא הייתה לאבנר כל כוונה לפגוע במשה. מוסיף ב"כ אבנר ומציין, שאין לשכוח, כי נוכח מערכת היחסים המשפחתית המורכבת, ההאשמות הדדיות היו דבר מצוי ושכיח.

כמו כן, מדגיש ב"כ אבנר, שעבירה לפי סעיף 6 של החוק מתגבשת רק כאשר הפרסום נעשה לשני בני אדם או

יותר, זולת הנפגע. דבריו של אבנר בפני הדירקטוריון נחשבים, לטעמו, כאמירה בפני אדם אחד, שהרי הגדרת "אדם" לפי סעיף 1 של פקודת הפרשנות [נוסח חדש] כוללת בתוכה "חבר בני אדם", ולכן נפסק שוועדת האתיקה של לשכת עורכי נחשבת כ"אדם אחד" (רע"פ 3742/18 פלוני נ' פלוני (25.7.18)).

אנו מפנים גם להוראת סעיף 4 של חוק הפרשנות, התשמ"א-1981:

"מקום שמדובר באדם - אף חבר בני אדם במשמע, בין שהוא תאגיד ובין שאינו תאגיד."

נטען על ידי אבנר, שהדברים שהוא אמר לעורכת דין מינצר ולספק ליאור שמש, נאמרו לאנשים יחידים, ושגה בית משפט קמא משסבר, שניתן לצרף אמירות שנאמרו ליחידים שונים בזמנים שונים, בשים לב לכך שבעוד שבסעיף 202(2) של פקודת החוק הפלילי, 1936, נכתב: **"כשהוא מוסר את הדברים לשני אנשים או יותר שנתאספו יחדיו, או לכל אחד ואחד לחוד"**, שינה החוק משנת 1965 את ההסדר, ולא נקט בלשון המרחיבה שהייתה נוהגת בעבר.

מכאן, כך נטען, שדרישת החוק היא שאמירת לשון הרע תהא בפני שני בני אדם יחד, ואין לצרף אמירה אחת לרעותה, וכפי שנקבע ברע"פ 3742/18 הנ"ל: **"יש להעדיף את הפירוש המקל בין שני פירושים סבירים כקבוע בסעיף 34כא לחוק העונשין, התשל"ז-1977, ובשים לב לפגיעה של חוק איסור לשון הרע בזכות היסוד לחופש הביטוי"**.

נטען עוד, שבית משפט קמא שגה משהעדיף פרשנות מחמירה להוראות החוק מתוך שתי הפרשנויות הקיימות, וזאת בניגוד להוראת סעיף 34כא של חוק העונשין.

כ"ב. באשר למכתב ששיגר המערער בפקס לעורכת הדין, גב' מינצר, העיד אבנר, ששיגר את הפקס באופן אישי, ולא הוכח שאדם נוסף ממשדה של עורכת הדין גב' מינצר נחשף למכתב. נטען עוד, כי שעה שאדם שולח דבר-מה למשרד עורכי דין, באי-כוחו, הוא מתייחס למשרד ולבאי-כוחו כאל מקשה אחת, והוא בטוח שהחומר ששלח יישאר חסוי ולא יפורסם.

סעיף 48 של פקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971, קובע, כי חיסיון עורך דין-לקוח חל גם על: **"דברים ומסמכים שהוחלפו בין עורך דין לבין לקוחו... אין עורך דין חייב למוסרם כראיה, אלא אם ויתר הלקוח על החיסיון, והוא הדין בעובד של עורך דין אשר דברים ומסמכים שנמסרו לעורך הדין הגיעו אליו אגב עבודתו בשירות עורך הדין"**.

לטענת ב"כ אבנר אין צורך ב"פנייה אישית" דווקא של הלקוח (במקרה שלנו, אבנר) אל עורכת הדין מינצר, כפי שקבע בית משפט קמא, ואין פסול במשלוח המכתב באמצעות פקס, גם אם יגיע המכתב לידי עובדי המשרד, שכן כעולה מפקודת הראיות, עורך דין ועובדי משרדו חד הם.

בנוסף, גם משרד עורכי דין, כך נטען, עונה להגדרת "חבר בני אדם" ודברים הנאמרים לו הם בגדר פרסום בפני אדם אחד. כמו כן, מוסיף ב"כ אבנר, שדברי אבנר לעורכת דין מינצר נעשו במסגרת שיח עורך דין-לקוח ועל שיח זה להתנהל באופן פתוח ומשוחרר ככל הניתן, ויש לאפשר ללקוח להתבטא באופן חופשי ולשטוח בפני עורך הדין את רגשותיו ומחשבותיו.

בנוסף נטען, כי משמשוחח אדם עם עורך דינו נשללת הכוונה לפגוע הואיל והשיח הוא משפטי לחלוטין.

כ"ג. מציין ב"כ אבנר, שבית משפט קמא קבע, כי יש לצרף את אמירותיו של אבנר לספק ליאור שמש לדברים שאמר אבנר בפני הדירקטוריון, וזאת בנימוק **"שמדובר בדמיון רב בטענות, בסמיכות זמנים ובפני גורמים הפועלים באותו מעגל של החברה"** (עמ' 9 להכרעת הדין, פסקה 5), ואולם, לטענת ב"כ אבנר, ליאור שמש כלל אינו בא במגע, לא עם חברי הדירקטוריון (שאינם אנשי הרכש של החברה), ולא עם עורכת הדין של אבנר, ולא הובא כל בדל ראיה לכך שאכן יש לצרף לדברים שאמר אבנר בפני הדירקטוריון, את אמירותיו למר שמש.

כ"ד. טענה נוספת של ב"כ אבנר היא, כי חובתו של אבנר לבטא את חשדותיו בפני הדירקטוריון, וכי התבטאותו חוסה תחת הגנת סעיף 13(9) של החוק, שכן אבנר חב חובת אמונים בתפקידו כדירקטור בחברה ולכן חייב היה לומר את שאמר בישיבת הדירקטוריון הואיל וחשש שמש פועל שלא לטובת החברה. מרגע שאבנר חייב היה להביא את חשדותיו בפני הדירקטוריון, לא ניתן להרשיעו בפלילים בגין האופן שבו הוא הביא את דבריו בפני הדירקטוריון, שכן יש לעודד את חברי הדירקטוריון לקיים את חובת האמונים שלהם, גם אם הדבר כרוך בהבאת מידע חלקי או חשדות גרידא בפני חברי הדירקטוריון, שכן הם אלה אשר יחליטו מה לעשות עם מידע או חשד כזה.

לטעמו של ב"כ אבנר הגנת סעיף 13(9) של החוק היא הגנה מוחלטת.

בנוסף נטען, שחובתו של המערער לבטא את חשדותיו בפני הדירקטוריון חוסה גם תחת הגנת תום הלב, כעולה מסעיף 15(2)+(3) של החוק.

נטען, שאבנר סבר באותה עת, שאמירותיו הן נכונות, ולכן תום ליבו מתבסס גם על יסודות אובייקטיביים. עובדה היא שמחיר חומר הגלם ירד מיד לאחר שאבנר העלה את טענותיו בנוגע ליוקרו, ומה גם שאבנר החזיק בהצעת מחיר שהייתה זולה משמעותית ממחיר הצנצנת אותו שילמה החברה באותה תקופה.

טוען ב"כ אבנר, שקביעת בית משפט קמא לפיה דברי אבנר בפני הדירקטוריון הם עבירה לפי חוק איסור לשון הרע, היא מרחיקת לכת, הואיל ויש בכך כדי להרתיע חברי דירקטוריון מלהביע ביקורת על נושאי המשרה בחברה, כל עוד מדובר בחשדות. יש בקביעת בית משפט קמא כדי להביא ל"סתירת פיות" מפני העלאת חשדות.

כ"ה. טוען ב"כ אבנר, שהתבטאויותיו של אבנר לא היו אלא אמירת דעה בהתייחס לאופיו של הקובל (משה) וחוסות תחת הגנת סעיף 15(4) של החוק, ובית משפט קמא התעלם מהגנה זו ולא הכריע בה.

מוסיף ב"כ אבנר, כי באשר להתבטאויות אבנר שנמצאו נכונות, טוען בא-כוחו כי חלה הגנת "אמת דיברתי", לפי סעיף 14 של החוק, דהיינו, אמירותיו של אבנר כי משה הוא דיקטטור המהלך אימים על חברי הדירקטוריון, כמו גם אמירותיו בנוגע לאליומות שהפעילו משה ואחיו בעבר, כעולה מעדות מר מוטי קליין.

טענה נוספת של ב"כ אבנר היא, כי עומדת לאבנר הגנת זוטי דברים לפי 34ז של החוק, וזאת נוכח חזרתו של אבנר מדבריו בישיבת דירקטוריון, וכן העובדה שדבריו נבעו מרצון לפעול לטובת החברה. יש גם להביא בחשבון את הסתייגותו של אבנר מנכונות דבריו ("**אני לא אומר שאני יודע**"), ואת העובדה שהקובלנה הוגשה על רקע סכסוך עסקי בין השניים שעניינו חלוקת דיבדנדים, לרבות רצונו של משה להשיג חיזוק לתובענה האזרחית שהגיש משה נגד אבנר, כמו כן קידום רצונו של משה לרכוש את חלקו של אבנר בחברה.

כ"ו. לבסוף טוען אבנר להגנה מן הצדק נוכח שיבוש הליכי משפט מצד משה, שלא הוכחש ולא הופרך, שכן מעדות עד ההגנה מוטי קליין עלה, שמשה ניסה להלך עליו אימים ולמנוע ממנו להעיד, וזאת משהתקשר אל מר קליין גיסו, משה הג'ינג'י, וציין בפניו, כי משה (הקובל) מסר לו תיק עם חומר שאסף על העד קליין כדי שהלה ימנע מלהעיד בבית המשפט.

העד מר קליין מסר לבית המשפט את החומר שהועבר אליו מגיסו, דהיינו, פסקי דין המטילים כביכול דופי במהימנותו.

אבנר מסר בעדותו, שכאשר הוא אמר למשה שגם מוטי קליין יבוא להעיד, השיב לו משה, שאם הוא סבור שמוטי קליין יבוא להעיד, כי אז הוא הוזה.

טוען ב"כ אבנר, שמשה נמנע מלהזים טענות חמורות אלה, המשקפות עבירה של שיבוש מהלכי משפט העולה בחומרתה מהרבה מעבר לאמירות המיוחסות לאבנר שעניין עבירה לפי דיני לשון הרע.

נוכח התנהלותו זו של משה, טוען ב"כ אבנר, שיש לבטל את הקובלנה.

בנוסף, נטען על ידי אבנר, ששגה בית משפט קמא משקבע, שטענות אלה בנוגע לשיבוש מהלכי משפט לא התבררו בפניו בצורה מלאה (עמ' 16 של הכרעת הדין).

עד כאן תמצית טענותיו של אבנר בערעורו עק"פ 68158-02-19.

כ"ז. משה ממאן להשלים עם גזר דינו של בית משפט קמא ועם ההימנעות מלהרשיע את אבנר.

נטען בערעורו, כי שגה בית משפט קמא משנמנע מלהרשיע את אבנר. לדברי משה, מילותיו של אבנר בפני שירות המבחן אינן אלא מילים מן השפה ולחוץ, שכן אבנר המשיך במהלך כל המשפט בהשמעת השמצות חסרות שחר והתנהל תוך גילוי יחס מעליב ומשפיל כלפי משה וכלפי מעורבים אחרים במפעל.

עוד טוען משה, שאבנר שלח הודעה לבית משפט השלום אשר דן בהליך האזרחי של לשון הרע והודיע, שאין הוא מקבל את קביעות בית משפט קמא ומתכוון לערער עליהן.

לטעמו של משה, קיימת סתירה בין אמירותיו של אבנר בפני שירות המבחן לבין הודעתו לבית המשפט בהליך האזרחי. אבנר ממשיך, כך נטען, בהתנהלותו הרגילה ולא היה בהליך הפלילי כדי להביאו לשנות מדרכיו ומכאן הצורך, כך נטען, להרשיע את אבנר, מה גם שלא תהא להרשעה השפעה על פרנסתו ומצבו הכלכלי, פרט לכך שיהא בהרשעה כדי להרתיעו מלבצע מעשים דומים, והרי תכלית ההליך הפלילי הייתה להציב בפני אבנר תמרור אזהרה חמורה.

עוד טוען משה בערעורו, שגם בכל הנוגע להימנעות מפיצוי ומפסיקת הוצאות, יצאה שגגה תחת ידי בית משפט קמא.

לסיכום, עותר משה בעק"פ 61273-02-19 להרשעתו של אבנר, שכן סיום ההליך ללא הרשעה אין בו כדי להשיג את המטרה של הרתעת אבנר. פגיעה כלכלית בלבד אין די בה כדי להרתיע את אבנר. עוד נטען, כי הרשעתו של אבנר לא תפגע בו כלכלית, אך יהא בכך כדי להעביר מסר שאין הוא יכול להמשיך ולהתנהל כלפי אחרים כפי שהתנהל. מכאן העתירה להרשעתו של אבנר והטלת מאסר על תנאי מרתיע, פיצוי והוצאות משפט.

כ"ח. בישיבת בית המשפט שהתקיימה בפנינו ביום 17.3.19 חזרו בפנינו באי-כוחם של הצדדים בהרחבה על טיעוניהם.

כ"ט. לאחר שנתנו דעתנו לקובלנה הפלילית פרטית שהגיש משה כנגד אבנר, לפרוטוקול הדיון שהתנהל בפני בית משפט קמא וטיעוניהם של באי-כוח הצדדים בפני בית משפט קמא, תסקיר שירות המבחן, הכרעת הדין וגזר הדין של בית משפט קמא, הודעות הערעור של כל אחד מן הצדדים, טיעוניהם של באי-כוח הצדדים בישיבה שהתקיימה בפנינו ביום 17.3.19, ולרבות הפסיקה הרלבנטית, מסקנתנו היא שיש לדחות את ערעורו של אבנר שבעק"פ 68158-02-19 (למעט הקביעה בעניין המכתב נ/6 לעורכת הדין מינצר), ויש להשאיר בעינה את הכרעתו של בית משפט קמא לפיה ביצע אבנר את המיוחס לו, דהיינו, פרסום המהווה עבירה על פי סעיף 6 לחוק איסור לשון הרע, ואילו את ערעורו של משה שבעק"פ 61273-02-19 יש לקבל חלקית, אך להותיר בעינה את ההימנעות מהרשעה.

ל'. כידוע, אין זו דרכה של ערכאת הערעור להתערב בקביעות עובדתיות ובממצאים שבמהימנות אשר נקבעו על ידי הערכאה הדיונית לה הייתה ההזדמנות להתרשם התרשמות בלתי אמצעית מן העדים אשר הופיעו בפניה.

אמנם, גם לכלל זה יש יוצא מן הכלל, אך לא זה המקרה שבפנינו, שכן בית משפט קמא, שבפניו נפרסה מסכת הראיות במלואה ניתח את הראיות שהובאו בפניו, התרשם מן העדויות וקבע, על בסיס התשתית הראייתית שהונחה בפניו, את הממצאים שעליהם מבוססת הכרעת הדין, ולא מצאנו סיבה שיהיה בה כדי להצדיק התערבותנו בממצאים אלה.

יצוין, שאבנר אינו מכחיש כי אמר את הדברים המתועדים בישיבת הדירקטוריון, ואינו מכחיש שכתב לעורכת דינו (העדה גב' מינצר) את הדברים הכתובים באותו מכתב (נ/6) (עמ' 6 לפרוט' של בית משפט קמא).

מעיון בהכרעת הדין עולה, כי בית משפט קמא התרשם בצורה חיובית מרוב העדים ככאלה שהעידו דברי אמת, אם כי לעיתים נשמרו מעט על מנת לא לפגוע ביחסיהם עם הנוגעים בדבר, אך הדבר לא השפיע מהותית על תוכן העדות.

כך, למשל, ציין בית משפט קמא, שהתרשם לחיוב מעדות התביעה, גב' לבקוביץ'-מלכה וגב' גולדנברג, שנקלעו שלא מרצון למחלוקת בין משה לאבנר, אך העידו אמת ונזהרו שלא לצדד דווקא באחד מן הצדדים.

כך גם ציין בית משפט קמא, כי התרשם שעורכת הדין גב' מינצר העידה אמת תוך שמירה על חובתה כלפי לקוחה - אבנר, וחובתה לשמור על חיסיון הדברים ביניהם.

כמו כן ציין בית משפט קמא (עמ' 6 להכרעת הדין), כי התרשם לחיוב מעדויות הספקים, מר עמוס קמינר ומר

ליאור שמש, ששללו את ההאשמות שהעלה אבנר כנגד משה, והגדירו אותן כחסרות בסיס.

ל"א. באשר לעד ההגנה, מר מוטי קליין, שהעיד, כי שמע שחלק מן המחיר שמשלמת החברה עבור רכישת אריזות הפלסטיק מועבר כעמלה לאחיו של משה, ציין בית משפט קמא, כי מדובר בעדות מפי השמועה שלא הוכחה, ומר קליין עצמו לא ניסה לברר אותה ולא ראה מסמכים המאשרים אותה.

ל"ב. באשר לעדויות של הקובל - משה, ושל הנאשם - אבנר, ציין בית משפט קמא, כי עדויות אלה מוטות, וקשה לקבל אותן במלואן כלשונן, מה גם שמשה ואבנר מסוכסכים סכסוך לא קל מזה זמן רב, סכסוך הנוגע הן להם אישית, והן לחברה המשפחתית שהיא מפעל חייהם.

מכיוון שכך קבע בית משפט קמא, ששניהם מתקשים לראות את הדברים באובייקטיביות, יחד עם זאת קבע בית משפט קמא, שהוא מעדיף את עדותו של משה על פני עדותו של אבנר, וכדברי בית משפט קמא בעמ' 8 של הכרעת הדין:

"ממנו התרשמתי כי הוא "מכופף" את העובדות לפי צורכי ההליך, אינו מדייק או אינו זוכר דברים לפי נוחותו. כפי שיפורט להלן, אינני מקבל טענתו כי האמין באמת כי "חשף שחיתות" של הקובל וכי העלה את הטענות נגדו בתום לב"

עוד קבע בית משפט קמא, שאבנר לא ניסה לברר את חשדותיו, לא ערך בירור, ולא הציג את הראיות שלטענתו היו בידיו בפני אחרים, כולל חברי הדירקטוריון או עורכת דינו.

בית משפט קמא ציין, כי התרשם שאבנר היה מודע היטב למעשיו, ובניגוד לטענתו לא פעל אבנר בעידנא דריתחא, אלא מתוך מטרה מכוונת לפגוע במעמדו של משה בחברה, ומדובר, ככל הנראה, בניסיון להדיח את משה מתפקידו על רקע סכסוך בנוגע לחלוקת והשקעת כספים בחברה.

עוד ובהמשך קבע בית משפט קמא בעמ' 14 לפרוט':

"מסקנתי היא כי התנהגותו של הנאשם מעידה על כוונתו לפגוע בקובל".

כאמור, התרשמותו של בית משפט קמא מבוססת על התשתית הראייתית שהונחה בפניו, ואין מקום להתערבותה של ערכאת הערעור בקביעות העובדתיות, בממצאים, ובמסקנות אליהן הגיע בית משפט קמא, על יסוד התרשמותו מן העדויות שבפניו.

ל"ג. בא-כוחו של אבנר טוען בערעורו, כי בהכרעת הדין של בית משפט קמא נפלו שגיאות משפטיות ובעטיין יש לזכות את אבנר.

נטען בערער, שבית משפט קמא התעלם מן ההתגרריות המקדימות של משה באבנר, וכן נטען, שישיבות הדירקטוריון רצופות בהערות והטחות קשות של משה כלפי אבנר.

כפי שעלה מן העדויות, ישיבות הדירקטוריון היו פעמים רבות טעונות. השיח בין אבנר לבין משה היה לא פעם מעליב ופוגעני, כך עלה מעדותה של חברת הדירקטוריון גב' לבקוביץ'-מלכה בעמ' 18-19 לפרוט':

"היינו המומים כולם מהסערה ומהריב שהיה ביניהם, היו גם ויכוחים בעבר, הישיבות הן סוערות, ואתה לא יודע כמה מהדברים שנאמרים עד כמה הם רציניים ועד כמה יקרה עם זה. חשבנו שזה שונה והפעם עברו את הגבול". (ההדגשה שלנו).

ובהמשך בעמ' 21 לפרוט':

"השיח ביניהם הוא הרבה פעמים מעליב ופוגעני לאורך השנים. וגם משה הג'ינג'י הזה. השיח פוגעני, כנראה יש דברים שמשפחה מרשה להגיד. בישיבה הספציפית הזאת היא הייתה קשה מעבר לרגיל, היא הייתה יותר מזה. זה נכון לכל הצדדים כי כולם לא דיברו הכי יפה אחד לשני. ההאשמה בשוחד היא הדבר החריג בישיבה הזו." (ההדגשה שלנו).

מכאן עולה, שבית משפט קמא היה מודע היטב לכך שהיו לא פעם בעבר חילופי דברים טעונים ולא קלים בין אבנר לבין משה במהלך ישיבות הדירקטוריון, איש כלפי רעהו, ונשמעו קולות צורמים במהלך ישיבות אלה, ואולם הישיבה נשוא הדין הייתה קשה מעבר לרגיל, כהגדרת העדה גב' לבקוביץ'-מלכה: **"חשבנו שזה שונה והפעם עברו את הגבול"** וכן **"ההאשמה בשוחד היא הדבר החריג בישיבה הזו"**. (ההדגשה שלנו).

ל"ד. טענה נוספת שהועלתה בערעור היא כי לאבנר היה יסוד להאשמות שהטיח במשה בכל הנוגע להתנהלות כלפי ספקי החברה. תמיכה לכך רואה אבנר בכך שלאחר שהוא העלה את טענותיו וטרוניותיו בעניין המחיר הגבוה שמשלמת החברה עבור חומר הגלם, אכן הייתה הפחתת מחיר על ידי הספק הוותיק, כעולה מסעיף 18(א) בתגובתם של המשיבים לבקשתו של משה למתן צו מניעה שימנע חלוקת דיבידנדים על ידי החברה.

בתגובתם זו ציינו המשיבים, בין היתר, את העדפתו הבלתי מוסברת של משה להמשיך לרכוש מי גבינה מספק ותיק של החברה, למרות שהמחיר ששולם לאותו ספק עלה ב-30% על המחיר שניתן היה להשיג בחברה אחרת.

בעדותה (עמ' 39 לפרוט') אישרה גב' גולדנברג כי לאחר שהועלו השגותיו של אבנר, אכן המחיר ירד.

לעניין זה נציין, כי בהמשך דבריה, שם, בעמ' 39, הוסיפה גב' גולדנברג: **"אני רוצה להוסיף שהמחיר ירד אבל יש לנו פקידה שעובדת עם ספקים. למה הוא ירד אני לא יודעת. זה צריך לשאול אותה. הפקידה שעובדת עם הספקים זו אחותי ציפי"**.

יצוין, כי האחות ציפי לא זומנה למתן עדות. לעניין העובדה שהמחיר ירד נתן בית משפט קמא את דעתו, בצינו בעמ' 10 להכרעת הדין:

"לעובדות" אלה יכולים להיות הסברים רבים, ואינני סבור כי יש צורך להיכנס לפירוט נרחב מדוע אין הן יכולות להיחשב כראיה כלשהי לשחיתות של הקובל. די אם אומר כי מובן שקיימת אפשרות להבדל באיכות בין המוצרים, להפרש מחיר הנובע משינוי עולמי במחיר חומרי גלם או תהליכים, ממחיר מיוחד שמציע מתחרה לצורך "כניסה" לשוק וכיו"ב. יתרה מכך, החברה עובדת עם אותו ספק חלב שנים ארוכות, עובדה שאף היא בעלת משקל (כפי שהעידה בהקשר זה גב' לבקוביץ'-מלכה), ולעתים תצדיק תשלום מעט גבוה יותר".

לדבריו אלה של בית משפט קמא נוכל אך להצטרף. איננו סבורים כי הוכח שהיה יסוד להאשמות שהטיח אבנר במשה.

ל"ה. טענה נוספת של אבנר בערעורו היא שהוא סייג את דבריו בפני הדירקטוריון וחזר בו מהם. הטענה בערעור היא שהדבר מלמד על היעדר כוונה לפגוע מצד אבנר ועל תום ליבו בעת אמירת הדברים, והיא מרככת באופן דרמטי את המשמעות כלפי המשתתפים בישיבה. אין המדובר באמירה שעלולה להשפיל או לבזות אדם והיא בבחינת זוטי דברים.

לעניין זה מפנה בא-כוחו של אבנר לאמירה של אבנר בישיבת הדירקטוריון מיום 29.10.15: **"מוישל'ה ברוח השלום והשלווה, ברוח השלום והשלווה אני חוזר בי למרות שיש לי הוכחות חותכות"**. (ההדגשה שלנו).

עוד מפנה בא-כוחו של אבנר להמשך דבריו אבנר באותה ישיבת דירקטוריון, שם הוא מציין, כי הוא זוכר למשה את חסד נעוריו ומוסיף: **"ואני חוזר בי ממה שאמרתי למרות שיש לי חשבונות... יש לי חשבונות בכתב"**. (ההדגשה שלנו).

לא נוכל אלא לאמץ את מסקנת בית משפט קמא (עמ' 8-9 להכרעת הדין) לפיה אין בדבריו אלה של אבנר סיוג כלשהו. אבנר לא טען שמדובר בחשדות, הוא לא טען שמדובר בראיות לכאורה, אלא אדרבא הוא טען בפני הדירקטוריון בפה מלא שיש בידיו מסמכים שיש בהם כדי להוכיח את טענותיו, והוא יוכל להוכיח את הדברים בבית המשפט, וכי הוא חוזר בו מן ההאשמות **"ברוח השלום והשלווה"** למרות שיש בידיו **הוכחות חותכות**.

לכן, צדק בית משפט קמא בקביעתו, שדבריו אלה של אבנר מצביעים על כך שחזרתו מהם היא מן השפה ולחוץ בלבד, ולמעשה הוא ממשיך ועומד על נכונות הדברים.

ל"ו. בערעור נטען, שלא התקיים היסוד הנפשי הנדרש לצורך הרשעה בעבירה פלילית של איסור לשון הרע וזאת, משום שהטענות השונות שהעלה אבנר כנגד משה נבעו מדאגתו לטובת החברה והיו חלק מן הביקורת על ההחלטות שקיבל משה כמנכ"ל החברה.

באשר לשיחה שהתנהלה בין אבנר לבין הספק מר ליאור שמש (סמנכ"ל שיווק ומכירות של חברת "פוליכד", אחת מספקיות הפלסטיק והאריזות של החברה), העיד מר שמש (עמ' 12 לפרוט'): **"הוא חשב שאנחנו גם משלמים שוחד או תשלומים למשה. הוא דיבר על סאנפלסט שמשלמת לקובל, עבור רכישות, קניות והסכמים, הוא פנה אליי ואני הכחשתי זאת"**. נטען בערעור, כי מטרת שיחה זו של אבנר עם מר שמש הייתה ניהול משא ומתן עסקי לטובת החברה.

באשר למכתב ששלח אבנר בפקס לעורכת הדין מינצר ביום 26.10.15 (נ/6), שם נכתב: **"חשפתי שחיתויות שלו שהוא מקבל קומיסיון מספק שלנו 250,000 ₪ כל שנה והוא מנסה להשתיק אותי"**. נטען בערעור, שגם עוה"ד מינצר לא סברה, בזמן אמת, שיש בעיה כלשהי בהעלאת החשדות כנגד משה ופרסומם ברבים.

אין בידנו לקבל את טענותיו אלה של אבנר. מקובלת עלינו מסקנתו של בית משפט קמא (עמ' 12 של הכרעת הדין) כי התנהגותו של אבנר מעידה על כוונתו לפגוע במשה. אבנר פנה לספק, ליאור שמש, סמנכ"ל שיווק של חברת "פוליכד", והודיע לו על התנהגותו של משה, וחקר אותו האם גם הוא משלם שוחד למשה (עמ' 14 של הכרעת הדין).

בנוסף, לא הביא אבנר את המסמכים, שטען כי היו בידו, בפני הדירקטוריון או גוף אחר בחברה לצורך בירור טענותיו והאשמותיו, לא עימת את משה עם המסמכים, ולא נתן לו הזדמנות להגן על עצמו, ומה גם שכאשר משה קם ועזב את הישיבה ואבנר ציין, כי הוא חוזר בו מדבריו, הוא המשיך בנשימה אחת וטען, שבידו ראיות חותכות לדבריו.

גם לעורכת דינו לא הציג אבנר מסמכים הנוגעים לשחיתות (עמ' 25 לפרוט').

נוסיף, שגם בפני בית המשפט לא הציג אבנר מסמכים לביסוס האשמותיו.

מטעמו של אבנר הוצגה הצעת מחיר שקיבל, מיום 7.10.15, במחיר נמוך מזה שמשלמת החברה עבור צנצנות (סעיף 58 בערעורו של אבנר), אך משהוצגה ההצעה לספק ליאור שמש, הסביר הלה, שהצעת מחיר זו אינה מתייחסת לאותו מוצר אלא לחמר גלם שונה (עמ' 13 לפרוט').

בעמ' 15 לפרוט' ציין מר שמש, שהצעת מחיר זו אינה תואמת את ההצעה שהוא הגיש לאבנר מבחינת חומר

הגלם והוסיף, שמחיר חומר הגלם משתנה ויכול להיות גבוה או נמוך יותר לעומת חמר אחר.

כזכור, קבע בית משפט קמא שהתרשם לחיוב מעדות מר שמש (עמ' 6 בהכרעת הדין).

מסקנת בית משפט קמא הייתה, שאבנר פעל מתוך כוונה לפגוע במשה וחומרת האשמותיו הצדיקה את נקיטת ההליך הפלילי.

איננו סבורים, כי נפלה שגגה במסקנתו זו של בית משפט קמא, המעוגנת בתשתית הראייתית שהונחה בפניו.

ל"ז. נטען עוד בערעור, כי סעיף 6 של החוק מגדיר את העבירה של לשון הרע כך:

"המפרסם לשון הרע, בכוונה לפגוע, לשני בני אדם או יותר, זולת הנפגע".

טענת ב"כ אבנר היא שאמירותיו של אבנר במהלך ישיבות הדירקטוריון הינן בגדר אמירה הנחשבת כאמירה בפני אדם אחד, ולכן אין באמירות אלה כשלעצמן כדי לענות על תנאי הפרסום הקבוע בחוק.

לעניין זה הפנה ב"כ אבנר לסעיף 1 של פקודת הפרשנות [נוסח חדש] המגדיר "אדם" כך: **"לרבות חברה או התאחדות או חבר בני אדם, בין שהם מאוגדים ובין שאינם מאוגדים".**

(עיינו גם: סעיף 4 של חוק הפרשנות, התשמ"א-1981).

לתמיכה בטענתו זו הפנה בא-כוחו של אבנר לרע"פ 3742/18 פלוני נ' פלוני (25.7.18).

באותו מקרה הגיש המבקש קובלנה פלילית כנגד המשיב בגין עבירה לפי חוק איסור לשון הרע. מעובדות הקובלנה עלה, שהמשיב הגיש תלונה כנגד המבקש לוועדת האתיקה של לשכת עורכי הדין. במסגרת התלונה טען המשיב, כי המבקש, עורך דין במקצועו, "שידל" אדם להגיש כנגד המשיב תביעת לשון הרע במסגרת תיק שהתנהל בין המשיב לבין אותו אדם. המשיב העלה בפניו לוועדת האתיקה טענות נוספות כנגד המבקש והצהיר, בין היתר, כי המבקש "הינו אדם לא יציב, מכור לטיפה המרה, ומסוכן מאוד". כמו כן, ביקש המשיב בתצהירו מלשכת עורכי הדין להפסיק את מסכת ההתעללות של המבקש בו.

בקובלנה הפלילית, שהגיש המבקש בעקבות זאת כנגד המשיב נטען, כי הטענות המופיעות בתצהיר הן כוזבות, עולות כדי לשון הרע והועלו על ידי המשיב מתוך כוונה לפגוע במבקש.

בית משפט השלום זיכה את המשיב (שם) מן העבירה שיוחסה לו בקובלנה בקבעו, ששליחת התלונה ללשכה אינה מלמדת על כוונתו של המשיב לפגוע במבקש. המשיב האמין, שלשכת עורכי הדין היא הגוף המתאים לחקור את החשדות כנגד המבקש. עוד ציין בית משפט השלום, שניתן לראות בוועדת האתיקה של לשכת עורכי

הדין "אדם אחד" לפי הגדרת "אדם" בפקודת הפרשנות [נוסח חדש]. משום שיש להעדיף את הפירוש המקל מבין שני פירושים סבירים לפי סעיף 34 כא של חוק העונשין, התשל"ז-1977, ובשים לב לפגיעה של חוק איסור לשון הרע בזכות היסוד לחופש הביטוי.

מכאן, מסקנת בית משפט השלום באותו עניין, שהפרסום לא נעשה ל"שני בני אדם או יותר, זולת הנפגע".

בהכרעת הדין של בית משפט השלום (שם) הועלו נימוקים נוספים. התמקדותנו כאן היא בהשלכה שיש לפסיקה זו על טענתו של אבנר ולפיה אמירותיו בפני כלל חברי הדירקטוריון נחשבות כאמירות בפני אדם אחד.

על הכרעת הדין הנ"ל של בית משפט השלום הוגש ערעור לבית המשפט המחוזי, שנדחה, ובסיכומו של דבר נקבע שם, שיש לדחות את הערעור **"בין אם משום שלא הוכחה כוונה לפגוע, ובין אם משום שעומדת למשיב ההגנה מכוח סעיף 15(8)"**.

הוגשה בקשת רשות ערעור לבית המשפט העליון, ובקשת רשות הערעור נדחתה.

בסעיף 8 של החלטת בית המשפט העליון נכתב:

"מקובלת עלי קביעתו של בית משפט השלום לפיה יש לראות בוועדת האתיקה בלשכת עורכי הדין כ"אדם אחד", מאחר שהפירוש האמור מקל עם המשיב אשר הואשם בעבירת לשון הרע ומטעמים של איזון הפגיעה של חוק איסור לשון הרע בחופש הביטוי..."

נוכח האמור, טוען בא-כוחו של אבנר, כי האמירות של אבנר בפני כלל חברי הדירקטוריון נחשבות כאמירות בפני אדם אחד, ומכאן שלא מתגבשת העבירה לפי סעיף 6 של החוק.

ל"ח. לטעמנו, אין לגזור גזרה שווה מן הקביעות שברע"פ 3742/18 לנסיבות המקרה שבפנינו.

במקרה שנדון ב-רע"פ 3742/18 הוגשה תלונתו של המשיב כנגד המבקש לוועדת האתיקה של לשכת עורכי הדין, שהיא הגוף המוסמך לחקור את הטענות כנגד המבקש, והדבר עולה בקנה אחד עם הוראת סעיף 15(8) של החוק, דהיינו, הגשת תלונה לרשות המוסמכת לקבל תלונות בעניינו של הנפגע, ובלבד כמובן שהדבר נעשה בתום לב.

תפקידה הבסיסי של ועדת האתיקה של לשכת עורכי הדין הוא לברר תלונות מסוג זה, ולהכריע בהן, ולמטרה זו אכן מתכנסת הועדה, ולכן ניתן לראות בה כ"אדם אחד".

סבורים אנו, כי שונים הם פני הדברים בנסיבות העניין שבפנינו. המדובר בדירקטוריון שבו שישה חברים, המתכנסים בערך אחת לחודש.

לפי עדות הגב' לבקוביץ-מלכה, בעמ' 15 לפרוטוקול:

"בפגישה אחת הייתה גם ר"ח של החברה אורלי שטיינברג, ובשנייה גם המבקר, אלי שמעוני, הוא מבקר חוץ" (ההדגשה שלנו).

לפי עדות משה, בעמ' 49 לפרוט', ר"ח אלי שמעוני הוא מבקר הפנים, ופוטר בתקופה שבין הישיבה הראשונה (8.9.15) לבין הישיבה השנייה (29.10.15).

ברי, שהן רואת החשבון גב' שטיינברג, והן רואה החשבון מר שמעוני, **אינם** חברי דירקטוריון.

גם מטעם זה (אך **לא** רק מטעם זה) נראה, כי דבריו של אבנר לא הושמעו רק בפני "אדם אחד" כטענת בא כוחו.

ישיבות הדירקטוריון מתכנסות, מטבע הדברים, על מנת לדון בעניינים שוטפים מקצועיים של תפעול החברה. במהלכה של הישיבה נשוא הדיון הטיח אבנר את אמירותיו כלפי משה, המהוות פרסום לשון הרע, הגם שאמירותיו של אבנר על כך שמשה מקבל תשלומים-עמלות מן הספק, הועלו על ידי אבנר בישיבת הדירקטוריון מחוץ לקונטקסט.

כל זאת, בניגוד לוועדת האתיקה של לשכת עורכי הדין, שתפקידה המוגדר, כאשר היא מתכנסת, הוא לדון ולהכריע בתלונות המוגשות כנגד עורכי דין.

נוכח כל האמור, בנסיבות ספציפיות אלה, כפי שתוארו לעיל, איננו סבורים שניתן לגזור גזירה שווה מרע"פ 3742/18 לענייננו.

נבהיר, כי איננו סבורים, שהדירקטוריון, במקרה שבפנינו, הוא בבחינת "אדם אחד".

לכן, צדק, לטעמנו, בית משפט קמא משקבע, בעמ' 9 של הכרעת הדין, שדי באמירות של אבנר בישיבות הדירקטוריון כדי לענות על דרישת הפרסום, בהתאם לסעיף 6 של חוק איסור לשון הרע.

ל"ט. בית משפט קמא הוסיף וציין, כי בנוסף לדבריו בפני הדירקטוריון השמיע אבנר את אמירותיו

המהוות לשון הרע גם בפני אחרים, ולכן גם מטעם זה מתקיימת דרישת הפרסום של "בפני שניים או יותר" כנדרש בסעיף 6 לחוק איסור לשון הרע.

הספק, מר ליאור שמש, שהוא סמנכ"ל שיווק ומכירות של חברת "פוליכד", ומייצר עבודה מזה כ-10 שנים אריזות פלסטיק, העיד בעמ' 12 לפרוט' על המפגש שלו עם אבנר, ומסר:

"הוא חשב שאנחנו גם משלמים שוחד או תשלומים למשה. הוא דיבר על סאנפלסט שמשלמת לקובל, עבור רכישות, קניות והסכמים. הוא פנה אלי, ואני הכחשתי זאת, ואמרתי שאנו עובדים בצורה מסודרת עם הסכמים מסודרים. לי לא ידוע על שוחד עם סאנפלסט כלום..."

לטענת אבנר, השגיאה הטמונה בהכרעת הדין של בית משפט קמא היא כי זו נסמכת על כך שניתן לצרף ביחד אמירות שנאמרו ליחידים בזמנים שונים (דהיינו: אמירות בפני הדירקטוריון, לעורכת הדין מינצר, ולספק מר שמש) על מנת שהדברים יענו על תנאי הפרסום בפני שני בני אדם, כנדרש בסעיף 6 של החוק.

מ'. ב"כ אבנר מפנה להוראת סעיף 202(2) של פקודת החוק הפלילי-1936, שלפיה פרסום דברי לשון הרע מהווה עבירה כשהדברים נמסרים **"לשני אנשים או יותר שנתאספו יחדיו, או לכל אחד ואחד לחוד"**.

לשון מרחיבה זו, שהייתה נוהגת בעבר, אינה מופיעה כיום בהוראת סעיף 6 של החוק ולכן, כך לטענת ב"כ אבנר, יש לפרש את לשון החוק כדרישה לאמירת דבר לשון הרע בפני שני בני אדם יחד, וזאת, במיוחד משעסקין בהרשעה בפלילים ובאיסור על לשון הרע המהווה הגבלה קשה וחמורה על חופש הביטוי, ובהתאם לאמור ברע"פ 3742/18 יש להעדיף את הפירוש המקל מבין שני פירושים סבירים, בהתאם לסעיף 34כא של חוק העונשין, התשל"ז-1977.

בית משפט קמא הפנה בעניין זה לספרו של אורי שנהר **"דיני לשון הרע"**, עמ' 92, סעיף 7.3.12 אשר מציין, כי שאלה מעניינת היא האם הפרסום לשני אנשים, זולת הנפגע, חייב להיעשות במעשה אחד, או האם תיתכן אחריות פלילית לפרסום אם הדבר נעשה בשני מעשים נפרדים, כשבכל פעם הופנה הפרסום לאדם אחד אחר.

בשים לב לניסוח השונה של סעיף 202(2) של פקודת החוק הפלילי, לעומת סעיף 6 של החוק בענייננו, מציין המחבר המלומד: **"לשון החוק סובלת הן את האפשרות שהפרסום לשני אנשים או יותר נעשה במעשה אחד והן את האפשרות שהפרסום יעשה לכל אחד משני האנשים בהזדמנויות שונות"**.

מ"א. בית משפט קמא סבר, כי הדין עם משה - הקובל ואנו סבורים, כי הצדק עמו וזאת בכל הנוגע לאמירת לשון הרע של אבנר בפני הספק ליאור שמש, בשים לב לכך שמדובר בהאשמות דומות:

בפני חברי הדירקטוריון, בישיבה מיום 29.10.15, הטיח אבנר במשה שהוא מקבל מזה 25 שנה עמלה מן הספק "סאנפלסט" בשיעור של 25%, וכאשר משה פנה אליו ודרש ממנו להתנצל על כך שטען, כי משה מנהל בתרמית, ומקבל עמלות מספקים של החברה, השיב אבנר: **"יש לי פה את הניירות שיוכיחו שאתה גנבת"**.

בדומה לכך, עלה מעדותו של ליאור שמש, כי אבנר אמר לו, שהוא חשב שגם "פוליכד" (החברה שמר שמש הוא הסמנכ"ל שלה לענייני שיווק ומכירות ואשר משמשת כספקית של החברה מעל 10 שנים) משלמת שוחד או תשלומים למשה, וכן דיבר אבנר על כך ש"סאנפלסט" משלמת למשה עבור רכישות, קניות והסכמים.

המדובר אפוא בהאשמות דומות (הן בפני חברי הדירקטוריון, והן בפני מר ליאור שמש), גם אם הדברים נאמרו בכל פעם בפני אדם אחר.

תמימי דעים אנו עם בית משפט קמא, שבכך מתקיימת הדרישה שבסעיף 6 לחוק איסור לשון הרע, מה גם שמסקנה אחרת אינה עולה בקנה אחד עם תכליתו של החוק שנועד להגן על שמו הטוב של אדם.

מ"ב. איננו סבורים, כי מן ההשוואה של סעיף 202(2) של פקודת החוק הפלילי, 1936, לעומת סעיף 6 של חוק איסור לשון הרע, מתבקשת המסקנה לה טוען בא-כוחו של אבנר, דהיינו, שבהתאם להוראת סעיף 6 של החוק נדרש, שהפרסום יהיה בפני שני אנשים יחדיו על מנת שתתגבש העבירה לפי החוק, ולחלופין, כך טוען ב"כ אבנר, ככל שניתן לפרש את הדברים לכאן או לכאן יש להעדיף את הפירוש המקל עם הנאשם.

ניסוחו של סעיף 202(2) של פקודת החוק הפלילי, 1936, **שונה לחלוטין** מזה של סעיף 6 לחוק.

סעיף 202(2) הנ"ל קובע:

"אדם מפרסם דברי לשון הרע אם הוא מבטא את המילים ברבים במעמד האדם הנתקף, באסיפה או במקום שאנשים אחרים עלולים לשמוע או אם נעדר האדם הנתקף, כשהוא מוסר את הדברים לשני אנשים או יותר שנתאספו יחדיו או לכל אחד ואחד לחוד".

לעומת זאת, בחר המחוקק לנסח את העבירה בסעיף 6 של החוק בניסוח קצר ביותר: **"המפרסם לשון הרע בכוונה לפגוע, לשני בני אדם או יותר זולת הנפגע..."**

פרסום לשון הרע הוגדר בסעיף 2(א) של החוק: **"בין בעל פה או בין בכתב או בדפוס, לרבות ציור, דמות, תנועה, צליל וכל אמצעי אחר"**.

אילו ביקש המחוקק בסעיף 6 של החוק להוסיף תנאי והוא, שהאמירה לשני בני האדם או יותר חייבת להיות

"יחדיו", חזקה על המחוקק שהיה מציין זאת.

משנסחה הוראת סעיף 6 של החוק כפי שנסחה, יש לקרוא אותה כפשוטה, דהיינו, הדרישה של "יחדיו" איננה מופיעה בהוראה זו.

מכאן, שעל בית המשפט לשקול בכל מקרה לגופו את הנסיבות הפרטניות שבהן בוצע הפרסום לשני בני אדם או יותר, כפי שאכן שקל ונימק בית משפט קמא בהכרעת הדין (עמ' 9), (בין היתר גם, שההאשמות שהעלה אבנר בהזדמנויות השונות דומות מאוד), והגיע למסקנה, שהיא לטעמנו המסקנה הנכונה, ולפיה מתקיימים בענייננו יסודות העבירה לפי סעיף 6 של החוק.

מ"ג. לעומת זאת סבורים אנו, שאין לראות במכתב ששלח אבנר בפקס (נ/6) לעורכת הדין גב' מינצר משום פרסום לשון הרע (עיינו: סעיף 2.4 של הקובלנה).

הנסיבות של נ/6 הן אלה:

החברה הועידה ישיבת דירקטוריון ליום 29.10.15, ומשה פירט ב-22.10.15 שני נושאים לדיון, אחד מהם, משרדו של אבנר. בפנייתו מיום 26.10.15 הלן משה על-כך שלא קיבל את הנושאים שמבקשים שאר חברי הדירקטוריון להעלות, וציין, שנראה, כי חברי הדירקטוריון פועלים בחוסר תום לב, והוא שומר על זכותו לטעון כנגד חוקיות הישיבה.

על גבי עותק מכתב זה רשם אבנר פנייה לעוה"ד מינצר וזו לשונה:

"הנ"ל שימש כמנכ"ל עד 31.12.13 כך שהתואר מנכ"ל לא שלו. הוא מעלה כנושא לישיבה להוציא אותי ממשרד שאני יושב בו 10 שנים. האם זהו נושא לסדר יום של ישיבת דירקטוריון? למה? ככה. חשפתי שחיתויות שלו שהוא מקבל קומיסיון מספק שלנו 250,000 ₪ כל שנה, והוא מנסה להשתיק אותי.

כל האמור לגבי זימון ישיבות וקביעת סדר יום בעבר, הוא שקר מוחלט. מה דעתך מבחינה חוקית על המשפט האחרון שמסגרתו ? "

המשפט שמסגר הוא טענת משה בפנייתו, שחברי הדירקטוריון פועלים בחוסר תום לב והוא שומר על זכותו לטעון לגבי חוקיות הישיבות.

בית משפט קמא ציין, שהואיל ומדובר בלשון הרע שהועלה על הכתב יש לבחון האם עשוי היה המכתב להגיע לאנשים נוספים זולת הנפגע, בהתאם לאמור בסעיף 2(ב) של החוק.

מסקנת בית משפט קמא הייתה, שהיה על אבנר לציין על המכתב כי מדובר בפנייה אישית המיועדת רק לעורכת הדין גב' מינצר (העובדת במשרד עורך דין ש. פרידמן) או לשלוח את הדברים במכתב חסוי בדרך אחרת כלשהי על מנת להבטיח שאיש זולת עורכת דין מינצר לא יקרא את המכתב.

נציין, שאבנר העיד, בעמ' 88 לפרוט', שהוא שיגר את המכתב לפקס של עורכת דין מינצר אישית, וגב' מינצר העידה, בעמ' 24 לפרוט', משנשאלה היכן מכשיר הפקס במשרדה, שהמכשיר נמצא ליד מזכירה **"שהיא יותר שלי"**, ובהמשך: **"רק המזכירה הזו בודקת, רואה ומעבירה לנמען"**.

סבורים אנו, שאין מקום לייחס לאבנר עבירה של פרסום לשון הרע בגין המכתב נ/6, וזאת בשים לב לעובדה, שאבנר הוא לקוח של עורכת הדין הגב' מינצר, ולכן רשאי היה לפנות אליה על מנת להביא לידיעתה את טענותיו כנגד משה, ורשאי היה להביא בחשבון, שבהתאם להוראת סעיף 48 של פקודת הראיות:

"דברים ומסמכים שהוחלפו בין עורך דין לבין לקוח... ויש להם קשר ענייני לשירות המקצועי שניתן על ידי עורך הדין ללקוח, אין עורך הדין חייב למוסרם כראיה... והוא הדין בעובד של עורך דין אשר דברים ומסמכים שנמסרו לעורך הדין הגיעו אליו אגב עבודתו בשירות עורך הדין" (ההדגשה שלנו).

מכאן, שהחיסיון חל גם על המזכירה שמעבירה את המסמכים שמתקבלים בפקס אל שולחנה של עורכת הדין, וכך גם לגבי העובדים במשרד עורכי הדין.

עוד ראוי לציין, שבמערכת האיזונים שבין חופש הביטוי לבין ההגבלה שמטיל חוק איסור לשון הרע, יש מקום לאפשר ללקוח לפנות לעורך הדין, בין אם בעל פה או בין אם בכתב, ולהתייעץ באופן חופשי עם עורך הדין, כך שפנייתו לא תהווה עבירה לפי חוק איסור לשון הרע.

לא נעלם מעינינו, שבדיון שהתקיים בפנינו ביום 17.3.19 טען בא-כוחו של משה בעמ' 9 לפרוט':

"אבל את המכתב הזה עם השחיתויות וכל הטענות האלה, אדון אבנר משאיר על הפקס במפעל פתוח לכל מי שעובר במפעל, מזכירות, מנהלים וכולם... המכתב היה מונח על הפקס". ואולם, טענה זו, לפיה המכתב נ/6 היה פתוח לעין כל על הפקס במפעל של החברה, לא הועלתה בדיון בפני בית משפט קמא (עיינו בתגובת בא-כוחו של אבנר בעמ' 11 רישא לפרוט'), ולא הוצגו בעניין טענה זו שאלות לאבנר במהלך עדותו.

ב"כ משה הוסיף וטען, שטענתו על-כך שהמכתב נ/6 הונח על מכשיר הפקס במפעל, הופיעה בתצהיר של משה מיום 2.1.17, אך אישר בתשובה לשאלתנו שתצהיר זה **לא** הוגש כראיה (עמ' 12 לפרוט' בדיון שהתקיים בפנינו).

מ"ד. על יסוד כל האמור לעיל, אנו סבורים, שבדיון קבע בית משפט קמא, שאבנר אכן ביצע את העבירה של

פרסום לשון הרע בדבריו המתועדים בתמליל ישיבות הדירקטוריון.

אף אילו היה נקבע, שיש לראות בכל ששת חברי הדירקטוריון "אדם אחד", הרי גם נכחו בישיבת 8.9.15 רו"ח אורלי שטיינברג ורו"ח אלי שמעוני (ולפי עדות משה בעמ' 49 לפרוט' פוטר רו"ח שמעוני בין הישיבה הראשונה לבין השנייה).

בנוסף, בוצע פרסום לשון הרע גם בדבריו של אבנר אל הספק ליאור שמש, ומכאן שמתקיימת הדרישה של **"לשני בני אדם או יותר, זולת הנפגע"**.

לעומת זאת, אין לייחס לאבנר ביצוע עבירה פלילית של פרסום לשון הרע בגין המכתב נ/6 ששיגר בפקס לעורכת הדין, גב' מינצר, כמוסבר לעיל.

מ"ה. אחת ההגנות להן טוען אבנר מבוססת על סעיף 13(9) של החוק, דהיינו, שמדובר בפרסום **"שהמפרסם חייב לעשות על פי דין או על פי הוראה של רשות המוסמכת לכך כדין או שהוא רשאי לעשות על פי היתר של רשות כאמור"**.

הטענה היא שאבנר, בכובעו כדירקטור בחברה, חב לה חובת אמונים (סעיף 254 לחוק החברות, התשנ"ט-1999) ומחויב היה לומר את שאמר בישיבות הדירקטוריון כחלק מקיום חובתו זו, הואיל והוא חשש שמשה פועל שלא לטובת החברה. לכן, כך נטען, רשאי אבנר לחסות בצל ההגנה של סעיף 13(9) של החוק, ולטענת בא-כוחו של אבנר, הגנה זו היא הגנה מוחלטת.

ואולם, בצדק קבע בית משפט קמא, שעל מנת לחסות בצל הגנה זו, היה על אבנר להביא את מלוא המידע שבידיו לידיעת הדירקטוריון ולבקש שהעניין ייבדק, בעוד שאבנר העלה האשמות, טען שבידיו ראיות, ואולם הוא לא הציג את המסמכים המבססים את דבריו, ולא ניסה להביא את הדירקטוריון לבירור הסוגיה.

נעיר, שאבנר אף לא הציג בבית המשפט כל מסמך שיש בו כדי לבסס את האשמותיו כלפי משה, ולעגן את הגנותיו לפי סעיף 15 של החוק, עליהן הוא מסתמך, כפי שגם לא הציג מסמכים בפני עורכת דינו.

כעולה מישיבת הדירקטוריון מיום 29.10.15, כאשר משה ביקש מאבנר להתנצל על כך שהוא מייחס לו גניבה, תרמית וקבלת עמלות מספקים של החברה, השיב אבנר, שיש ברשותו ניירות שיוכיחו שמשה גנב, וכן יש ברשותו מסמך המוכיח שמזה 25 שנה מקבל משה עמלה מ"סאנפלסט" בשיעור של 25% וכי יהיה לו קל מאוד להוכיח זאת בבית המשפט.

ואולם, מסמכים על כך **לא** הוגשו. חברת הדירקטוריון, הגב' לבקוביץ'-מלכה, ציינה, שסברה שיש בידי אבנר

מידע ומסמכים, אך כדבריה: **"לא ראינו את הדברים..."** דהיינו, אבנר הטיח בפני משה בישיבת הדירקטוריון את האשמותיו, ואף ציין, שברשותו מסמכים המוכיחים זאת, אך הוא לא הציג מסמכים שיאפשרו קיום בדיקה ובירור, ולמעשה, אבנר לא הביא את הדברים בפני הדירקטוריון כחשדות או כנושאים הטעונים בירור, אלא על דרך של הטחת האשמות כנגד משה, מבלי שהוצגה כל הוכחה להאשמות אלה.

מכאן, שהגנת סעיף 13(9) לחוק אינה עומדת לאבנר.

מ"ו. עוד נטען מטעם אבנר, שחובתו לבטא את חשדותיו בפני הדירקטוריון חוסה תחת הגנת תום הלב, בהתאם לסעיף 15(2) של החוק: **"היחסים שבינו לבין האדם שאליו הופנה הפרסום הטילו עליו חובה חוקית, מוסרית או חברתית לעשות אותו פרסום"**. כמו כן, בהתאם לסעיף 15(3) של החוק: **"הפרסום נעשה לשם הגנה על עניין אישי כשר של המערער או הנתבע, של האדם שאליו הופנה הפרסום או של מי שאותו אדם מעוניין בו עניין אישי כשר"**.

אין בידינו לקבל את טענותיו אלה של אבנר. סעיף 16(א) של החוק קובע, כי אם הוכיח הנאשם שעשה את הפרסום באחת הנסיבות שבסעיף 15, ושהפרסום לא חרג מתחום הסביר באותן נסיבות, חזקה עליו שעשה את הפרסום בתום לב.

סעיף 16(ב) של החוק קובע, כי חזקה על הנאשם שעשה את הפרסום **שלא** בתום לב, אם:

"(1) הדבר שפורסם לא היה אמת והוא לא האמין באמיתותו

(2) הדבר שפורסם לא היה אמת והוא לא נקט לפני הפרסום אמצעים סבירים להיווכח אם אמת הוא או לא.

(3) הוא מתכוון על ידי הפרסום לפגוע במידה גדולה משהייתה סבירה להגנת הערכים המוגנים על ידי סעיף 15."

כפי שקבע בית משפט קמא, טענת הפרסום בתום לב אינה עומדת לאבנר אשר העלה האשמות מבלי לבדוק ולברר, ומבלי להציג בפני חברי הדירקטוריון את המסמכים שלכאורה הוא מחזיק בהם.

אבנר לא הביא את הראיות להן טען, לא בפני הדירקטוריון ולא בפני עורכת דינו, והוא גם לא בדק את נכונות ההאשמות שהוא העלה כנגד משה.

בנסיבות אלה לא ניתן לומר שאבנר פעל בתום לב ואין הוא יכול לחסות בצל הגנת פרסום בתום לב.

מ"ז. עוד טוען אבנר, שהוא רשאי לחסות בצל ההגנה של סעיף 15(4) של החוק, דהיינו:

"הפרסום היה הבעת דעה על התנהגות הנפגע בתפקיד שיפוטי, רשמי או ציבורי, בשירות ציבורי או בקשר לעניין ציבורי, או על אופיו, עברו, מעשיו או דעותיו של הנפגע במידה שהם נתגלו באותה התנהגות".

לטענת אבנר, אמירותיו בישיבות הדירקטוריון, כגון: **"שקרן פתולוגי, אלים עם נבוט, דיקטטור, גנגסטר, לוזר, אפס"** וכו', הן אמירות מובהקות של הבעת דעה על אופיו של משה, ולכן רשאי הוא ליהנות מהגנה זו, שבית משפט קמא התעלם ממנה ולא הכריע בה.

איננו סבורים שאבנר רשאי לחסות בצל הגנה זו, ואיננו סבורים כי פרסום זה נעשה בתום לב. גם אם טענת אבנר היא שמשה מנהל את החברה כ"דיקטטור", הרי האמירות שצוינו לעיל, כפי שמפרט בא-כוחו של אבנר בסעיף 130 של הערעור, אינן עונות על הנדרש על מנת לחסות תחת הגנת תום הלב.

נוסיף, כי באשר להתנהלותו של משה לאורך השנים, ציין בית משפט קמא בהכרעת הדין (עמ' 16) כי: **"חלק מהדברים לא הוכח. מרבית הטענות מבוססות על דברי הנאשם בלבד או על פרשנות שהוא מעניק להן, וכאמור עדותו אינה מתקבלת אצלי באופן מלא"**.

מ"ח. עוד נטען בערעור, שקמה לאבנר הגנת "זוטי דברים" לפי סעיף 34ז של חוק העונשין, וזאת נוכח חזרתו של אבנר מדבריו בישיבת הדירקטוריון, העובדה שאמירותיו כלפי משה נבעו מרצונו לדאוג לטובת החברה, הסתייגותו מנכונות דבריו בפני הדירקטוריון, והעובדה שהגשת הקובלנה הייתה על רקע סכסוך עסקי, ולכן שגה בית משפט קמא משלא קבע, שמדובר בזוטי דברים.

אין לקבל את טענתו זו של אבנר.

בצדק קבע בית משפט קמא, כי אין לקבל את דבריו של אבנר על כך שהוא חוזר בו "ברוח השלום והשלווה", כאשר בנשימה אחת טוען אבנר, שבידיו ראיות חותכות לדבריו, ומכאן שמדובר באמירה מן השפה ולחוץ.

כמו כן, בצדק קבע בית משפט קמא, כי אמירותיו של אבנר הן חמורות, שעה שהוא ייחס למשה, בתפקידו כמנהל חברה, נטילת שוחד מספק של החברה, לרבות גניבה מהחברה, מבלי שניסה לברר את הדברים לאשורם, וחזר על דבריו יותר מפעם אחת.

אין לקבל את הטענה כי אבנר עשה את אשר עשה מתוך רצונו לפעול לטובת החברה, וזאת בשים לב להתרשמותו של בית משפט קמא, כפי שבאה לידי ביטוי בעמ' 8 לפרוט', שאבנר היה מודע היטב למעשיו ופעל במטרה מכוונת לפגוע במעמדו של משה בחברה.

מ"ט. עוד טוען אבנר להגנה מן הצדק נוכח טענתו בדבר שיבוש מהלכי משפט מצד משה, שלדבריו, לא הוכחש ולא הופרך, והכוונה היא לכך שעד ההגנה, מר מוטי קליין, העיד בעמ' 66 לפרוט', שכאשר הובא לידיעתו שעליו להעיד כעד הגנה במשפט התקשר אליו גיסו, משה בן שאול וידברג (המכונה "הג'ינג'י") והביא לידיעתו, שמשה (הכוונה לקובל) מסר לו תיק עם חומר שאסף עליו כדי שיימנע מלהעיד, והכוונה היא לפסקי דין אשר יש בהם, לפי הנטען, כדי להטיל דופי במידת המהימנות של העד.

לכך מצטרפת טענתו של אבנר, שהעיד כעד הגנה אחרון במשפט (עמ' 83-84 לפרוט'), שכאשר הוא (אבנר) אמר למשה, שגם מוטי קליין יבוא להעיד השיב לו משה, שאם אבנר סבור שמוטי קליין יבוא להעיד - כי אז אבנר הוזה.

טוען בא-כוחו של אבנר, כי התנהלותו זו של משה בנוגע לעדותו של מר מוטי קליין, מהווה עבירה חמורה של שיבוש מהלכי משפט, ומשה נמנע מלהזים טענות חמורות אלה.

בית משפט קמא קבע בעמ' 16 של הכרעת הדין:

"גם אם יש פסול בהתנהגות הקובל או מי מטעמו, והדברים בוודאי לא התבררו בפניי בצורה מלאה, אינני רואה בכך פגם המצדיק ביטול הקובלנה" (ההדגשה שלנו).

נציין, כי העלאת הטענה כלפי משה, שהוא שיבש או ניסה לשבש מהלכי משפט, היא טענה חמורה, ומשהועלתה, היה על הטוען, דהיינו, אבנר, לעמוד בנטל הנדרש להוכחתה.

הטענה של העד מר קליין הייתה, שהעתק פסקי הדין בעניינו, נמסר לו על ידי "משה הג'ינג'י", שהוא עצמו חבר דירקטוריון. לטעמנו, לא הייתה מניעה להזמין את "משה הג'ינג'י" כעד על מנת שניתן יהיה לברר את הנדרש, דהיינו, האמנם הוא זה שמסר את העתק פסקי הדין לידיו של העד קליין, ואם כן, האם עשה זאת בעצתו או ביוזמתו של משה?

דברים אלה לא התבררו, ולכן צדק בית משפט קמא במסקנה אליה הגיע.

נ. על יסוד על האמור לעיל, אנו דוחים את ערעורו של אבנר (עק"פ 68158-02-19), ומכאן, שקביעתו של בית משפט קמא לפיה ביצע אבנר את המיוחס לו, דהיינו, פרסום המהווה עבירה לפי סעיף 6 לחוק איסור לשון הרע, בעינה עומדת (למעט הקביעה בנוגע למכתב נ/6 אל עוה"ד מינצר).

נ"א. משה מצידו מלין בעק"פ 61273-02-19 על כך, שבית משפט קמא נמנע מלהרשיע את אבנר וטוען, כמפורט בנימוקי ערעורו, שהיה על בית משפט קמא להרשיע את אבנר, שכן תכלית ההליך הפלילי הייתה להוות תמרור אזהרה חמורה ולהביא לתובנה אצל אבנר שהוא אינו יכול להמשיך ולפגוע במשה.

מכאן, העתירה להרשעתו של אבנר ולהשתת פיצוי, הוצאות משפט, ומאסר על תנאי מרתיע.

נ"ב. שקלנו את כל האמור בתסקיר שירות המבחן מיום 1.11.18, וכן בנימוקי גזר דינו של בית משפט קמא, והגענו לכלל מסקנה שאין להתערב בהחלטתו של בית משפט קמא להימנע מהרשעתו של אבנר.

לא נעלם מעינינו, שהכלל הוא כי מקום בו נקבע שאדם בגיר ביצע עבירה, יש להרשיעו.

על מנת להימנע מהרשעה, על בית המשפט לבחון האם התקיימו שני התנאים הבאים, כפי שנקבעו בע"פ 2083/96 **תמר כתב נ' מדינת ישראל** פ"ד נב (3) 337 בעמ' 342, דהיינו:

"ראשית, על ההרשעה לפגוע פגיעה חמורה בשיקום הנאשם. שנית, סוג העבירה מאפשר לוותר בנסיבות המקרה המסוים על ההרשעה בלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים המפורטים לעיל."

בענייננו, קבע בית משפט קמא, כי מדובר בעבירה של לשון הרע בין אנשים פרטיים (רשויות התביעה לא מצאו לנכון להגיש בגין עבירה זו כתב אישום) כשהפרסום, כך ציין בית משפט קמא, מוגבל לפורומים מצומצמים יחסית, וחלק מהפרסום בא דווקא מצד משה שנתן פומבי להאשמות של אבנר נגדו, כעולה, למשל, מעדות הספק מר עמוס קמינר (עמ' 3 רישא של גזר הדין).

מסקנת בית משפט קמא הייתה ש: **"אין לומר כי האינטרס הציבורי מחייב הרשעה בכל מקרה של פרסום המקיים את התנאי להרשעה פלילית..."** וכן: **"אין לומר כי מדובר בעבירה שהיא מהרף הגבוה ביותר של החומרה, אשר האינטרס הציבורי שנפגע ממנה, אינו מאפשר לוותר על הרשעה"**. (עמ' 3 של גזר הדין).

עוד העיר בית משפט קמא, כי בנסיבות אלה (דהיינו, כשהפגיעה באינטרס הציבורי היא מוגבלת) גם אין לדרוש מן הנאשם, העותר להימנעות מהרשעתו, כי יוכיח שנגרמה או שנגרמת לו פגיעה ספציפית, ממשית ומשמעותית, עקב הרשעתו, ולפיכך אימץ בית משפט קמא את המלצת שירות המבחן.

נ"ג. נזכיר, שכעולה מן התסקיר, אבנר הוא כבן 71, אין לחובתו רישומים פליליים כלשהם, והוא הביע בפני שירות המבחן חרטה ובושה בעקבות ביצוע העבירה.

ערים אנו לטענת בא-כוחו של משה, כי דבריו אלה של אבנר נאמרו בפני שירות המבחן מן השפה ולחוץ והדבר בא לידי ביטוי, כך נטען, הן בהתנהלותו של אבנר, והן בכך שהוא הודיע לבית המשפט שדן בתביעה האזרחית בגין עוולת לשון הרע, שבדעתו לערער על הכרעת הדין של בית משפט קמא.

ואולם, מנגד, יש להביא בחשבון, ששירות המבחן הוא גורם אובייקטיבי, אשר שקל את גורמי הסיכון להישנות ביצוע עבירות, כמו גם את גורמי הסיכוי לשיקום, התרשם מכך שאבנר מנסה להשקיע את כוחותיו בתפקוד חיובי, ומבטא רצון לתפקוד תקין ומיטיב, וכן התרשם שירות המבחן שההליך המשפטי מהווה גורם מרתיע ומציב גבול לגבי אבנר.

בנוסף, קיים שירות המבחן שיחה עם משה, אשר ציין את הפגיעה שחוזה כתוצאה מהאשמותיו הקשות של אבנר כלפיו, ובכלל זה פגיעה בשמו, במוניטין שצבר, ובפועלו במסגרת החברה.

בעניין שאלת ההרשעה, עמד שירות המבחן על כך, שזכויותיו והכנסותיו של משה מן החברה מובטחות לו, ולכן הרשעה בדין לא תפגע בו כלכלית, יחד עם זאת, הוסיף שירות המבחן, שמדובר באדם מבוגר, ללא הרשעות קודמות, שבמישורי חייו השונים פועל באופן שומר חוק, מזה כשלוש שנים לא נפתחו תיקים נוספים לגביו, והוא מבטא רצון להמשך התנהלות תקינה, גם בחברה.

נוכח האמור לעיל, העריך שירות המבחן, כי במקרה ייחודי זה תפגע ההרשעה בדימויו העצמי של אבנר, וכתוצאה מכך בתפקודיו השונים, ותגרום הידרדרות במצבו ולכן המליץ שירות המבחן על אי-הרשעה לצד צו של"צ.

נ"ד. שקלנו בדבר, ואנו סבורים, שבנסיבות מיוחדות אלה, הן בכל הנוגע לפגיעה המוגבלת באינטרס הציבורי, כפי שעמד על כך בית משפט קמא בגזר הדין, והן בשים לב לשיקולים הפרטניים השונים ששירות המבחן פירט בתסקיר שלו, אין מקום להתערב בהחלטת בית משפט קמא להימנע מהרשעתו של אבנר.

נ"ה. בית משפט קמא נמנע בגזר דינו מלפסוק פיצוי כספי, וכן נמנע מלהטיל הוצאות משפט על אבנר, בציינו, בין היתר, שמשה בחר לנקוט בהליך פלילי, הגם שיכול היה להסתפק בהליך אזרחי.

אנו סבורים, כי יש מקום להתערב בגזר הדין של בית משפט קמא, הן בנושא הפיצוי, והן בנושא פסיקת הוצאות משפט, ולעניין זה אנו מקבלים חלקית את ערעורו של משה בעק"פ 61273-02-19.

אכן, בית משפט קמא קבע, כי במקרה זה הפגיעה באינטרס הציבורי מוגבלת, אך יחד עם זאת קבע, כי האמירות של אבנר כנגד משה הן חמורות ומצדיקות ניהולו של הליך פלילי.

משכך יש מקום, חרף העובדה שבית משפט קמא נמנע מהרשעתו של אבנר, לחייבו בתשלום פיצוי למשה, וכן להטיל על אבנר תשלום הוצאות משפט, וזאת בנוסף לרכיבים האחרים אשר בגזר הדין (צו של"צ, פיקוח שירות המבחן למשך שנה, חתימה על התחייבות בסך 15,000 ₪, ופרסום הכרעת הדין וגזר הדין בישיבת הדירקטוריון של החברה).

נ"ו. סעיף 77(א) של חוק העונשין קובע, כי משהורשע אדם רשאי בית המשפט לחייבו, בשל כל אחת מן העבירות בהן הורשע, לשלם פיצוי לאדם אשר ניזוק על ידי העבירה.

אכן, סעיף 77(א) של חוק העונשין פותח במילים "**הורשע אדם...**", אך כפי שנקבע בדעת הרוב ברע"פ 2976/01 **בתיא אסף נ' מדינת ישראל**, פ"ד נו (3), 418, בעמ' 470 (להלן: "**עניין בתיא אסף**"), מפי כבוד השופט מ.חשין (ז"ל):

"דעתנו היא כי מושג ההרשעה שבהוראת סעיף 77 לחוק העונשין ("הורשע אדם") יש להבינו ברחבות ולפרשו כפורש עצמו גם על החלטות בית משפט הקובעות כי הנאשם עשה את מעשי העבירה הגם שאין הוא מרשיעו בדיון."

לפיכך, ובהתאם לדעת הרוב, אושר בעניין **בתיא אסף**, פסק דינו של בית המשפט המחוזי שהטיל על המבקשת תשלום פיצוי לנפגע העבירה, למרות שבית המשפט נמנע מהרשעתה.

כך סבורים אנו, שיש לנהוג גם במקרה שבפנינו, בהביאנו בחשבון, מחד גיסא, את ההאשמות הכבדות שהטיח אבנר במשה, האשמות שלא הוכחו כלל ועיקר, שיש בהן כדי לפגוע במעמדו של משה כמנכ"ל החברה, ומאידך גיסא, יש להביא בחשבון את העובדה שהן משה והן אבנר ממשיכים לעבוד באותה חברה. עוד נתנו דעתנו על כך שעל אבנר הוטל לבצע, בהתאם לגזר הדין, 140 שעות של"צ.

על יסוד כל האמור, אנו מחליטים לחייב את אבנר בתשלום פיצוי בסכום של 35,000 ₪ למשה.

נ"ז. בכל הנוגע להוצאות המשפט, קובע סעיף 79 של חוק העונשין:

"הורשע אדם, רשאי בית המשפט לחייבו בתשלום הוצאות המשפט..."

אנו סבורים, כי את האמור בעניין **בתיא אסף** יש ליישם גם לעניין הוצאות המשפט, ואת המילים "**הורשע אדם**", אשר בסעיף 79 של חוק העונשין, יש להבין, ברחבות, ולפרשו כחל גם על החלטת בית משפט הקובעת כי הנאשם ביצע את מעשי העבירה, גם אם הנאשם אינו מורשע בדיון, הכל כפי שהוסבר בדעת הרוב בעניין **בתיא אסף**.

משכך, ומשנקבע, כי אבנר אכן פרסם לשון הרע כנגד משה בהתאם לסעיף 6 של חוק איסור לשון הרע, אנו מחייבים את אבנר לשלם למשה הוצאות משפט בסכום כולל של 10,000 ₪.

נ"ח. אבנר ישלם למשה (באמצעות משרד בא-כוחו של משה) את הפיצוי ואת הוצאות המשפט, כפי שפסקנו לעיל, בסכום כולל של 45,000 ₪, לא יאוחר מתאריך 4.6.19, שאם לא כן יישא כל סכום שבפיגור, הפרשי הצמדה למדד וריבית כחוק מהיום ועד התשלום המלא בפועל.

שאר רכיבי גזר הדין שקבע בית משפט קמא, יעמדו בעינם ללא שינוי.

נ"ט. התוצאה מכל האמור לעיל היא כדלקמן:

אנו דוחים את ערעורו של אבנר בעק"פ 68158-02-19, וקביעת בית משפט קמא מיום 25.4.18 לפיה ביצע אבנר פרסום המהווה עבירה לפי סעיף 6 של חוק איסור לשון הרע, עומדת בעינה ללא שינוי (**למעט** בנוגע למכתב נ/6 אל עוה"ד מינצר).

אנו מקבלים חלקית את ערעורו של משה בעק"פ 61273-02-19, ומחייבים את אבנר לשלם למשה פיצוי בסכום של 35,000 ₪, והוצאות משפט בסכום כולל של 10,000 ₪, לא יאוחר מיום 4.6.19 שאם לא כן יישא הסכום הפרשי הצמדה למדד וריבית כחוק מהיום ועד התשלום המלא בפועל.

שאר רכיבי גזר הדין של בית משפט קמא עומדים בעינם ללא שינוי.

ההחלטה בדבר עיכוב ביצוע צו השל"צ - מבוטלת.

אנו מורים למזכירות בית המשפט להמציא את העתק פסק הדין לשירות המבחן למבוגרים.

ניתן היום, כ"ג ניסן תשע"ט, 28 אפריל 2019, במעמד הנוכחים,

ש' שטמר, שופטת
עמיתה

ג' ציגלר, שופטת

י' גריל, שופט עמית
[אב"ד]